

a szerkesztőségek figyelmébe!

bs/e

1968. február 26.

bb. 62-es hírünkre /megkezdődött a kommunista- és.../
a következő javításokat adjuk:

az 1. folytatás második bekezdésének szövege helyesen:

„a találkozón megjelent és a magyar szocialista munkáspárt nevében üdvözölte a résztvevő testvérpártok küldöttségeit Kádár János elvtárs, a központi bizottság első titkára.„

az 1. folytatás 4. bekezdésében a szöveg helyesen:

„a testvérpártok képviselői - az első nap befejező eseményeként - megállapodtak az elnöklés rendjében. az összes testvérpárt...„

/mti/

- v é g e -

0.50/e

OST

f

- 44 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1968. február 27.

bb. 1. villamoskalauzok az autóbuszokon - 500 forgalmi dolgozó hiányzik a budapesti közlekedési vállalatnál - tervezik az eörs vezér téri központi „pályaudvart,„

i hbi/tr/1e/cy/ta

1968. február 27.

a budapesti közlekedési vállalat munkájáról, gondjairól, közelebbi terveiről daczó József, a vállalat vezérigazgatója a következőkben tájékoztatta az mti munkatársát:

„Január 1-től, a budapesti közlekedési vállalat életre hívása óta egységes a tömegközlekedés, tehát az autóbusz, a villamos és a hév forgalom irányítása. ennek eredményeként az egy-egy utvonalon hirtelen jelentkező nagy zsúfoltságot lényegesen gyorsabban fel lehet számolni. amint a központi forgalomirányítók látják, hogy például a külső üllői úton nagyon zsúfoltak az autóbuszok, tehermentesítésükre több villamos-szerelvényt irányítanak oda.

az egyesítés előnyei már most másban is mutatkoznak, például a létszámgazdálkodásban. a vállalatnál nagy a munkaerőhiány: körülbelül 500 munkás - szerelő, stb. és több mint 500 kalauz hiányzik. az influenzajárvány miatt most tovább csökkent a kalauzok száma, s már-már úgy látszott, hogy kalauzhiány miatt 20-30, vagy még ennél is több autóbust le kell állítani. ekkor döntött úgy a vállalat - s mert egységes a közlekedési ágak irányítása, ezt meg is tehette - hogy 30 villamoskalauzt átirányít autóbuszokra. egy-egy villamosszerelvény egy kalauzzal ugyanis még közlekedhet, de autóbuszok kalauz nélkül, legalább is egyelőre, még nem vehetnek részt a forgalomban. az áthelyezéseket sikerült elérni, hogy minden autóbusz szállíthatja az utasokat. egyébként a jövőben egységesítik a vállalatnál a kalauz képzést, s így az új kalauzok mind a villamosokon, mind az autóbuszokon, és a hév szerelvényeken el tudják látni a feladatokat.

/folyt. köv./

f

- 1 -

bb. 1. /villamoskalauzok... 1. folyt./ gy

- az egységesítés előnyei mutatkoznak a közlekedési koncepciók kidolgozásánál is. ezt is egy konkrét példa igazolja legjobban. a hűv szakemberei még korábban szorgalmazták, hogy a hűv szerelvények a metro üzembehelyezése után is befussanak a keleti pályaudvarig. az egységes fejlesztési tervek kidolgozásánál - mivel szűk vállalati érdekek már nem játszottak közre - ezt a tervet még a „hűvesek is„ elvetették, s a metro üzembehelyezése után a hűv szerelvények csak az eörs vezér térig járnak.

- korábban az fvv, a faü, a hűv külön-külön végállomásokat tervezett az eörs vezér térre. az egységes fejlesztés segítségével sikerült elérni, hogy ott egy olyan korszerű központi pályaudvar, épüljön, amely fogadhatja a sokfelől befutó autóbuszokat éppen úgy, mint a villamosokat és a hűv szerelvényeket. ez mind az utasok kényelmét szolgálja. ugyancsak az egységes vezetés segítségével oldható meg a metro vonalát érintő autóbusz és villamosjáratok forgalmának rendezése, ami a felszíni tömegközlekedésben igen jelentős változásokat igényel.

- a létszámhiányon túlmenően a budapesti közlekedési vállalatnak már a közeljövőben további nehéz feladattal kell megbirkóznia. a baross tér rendezésével kapcsolatban ugyanis egy-két héten belül jónéhány autóbusz utvonalát megváltoztatják, terelőúton jár sok autóbuszjárat. számolni kell azzal, hogy megnő az utazási idő is, hiszen az autóbuszoknak hosszabb utvonalat kell megtenniük. mindez természetesen kényelmetlenséget okoz, különösen a zuglóból, illetve oda utazóknak. a vállalat azzal próbál némiképpen enyhíteni a nehézségeken, hogy amennyire lehetőségei megengedik, süríti a terelőútra irányított járatokat, az elterelés első napjától elemzi a tapasztalatokat és szükség esetén a forgalmi dugókat forgalomirányító gárdájával igyekszik felszámolni.

- már most tanulmányozza a vállalat vezérkara, hol helyeznék forgalomba az új járműveket. maga a járműpark számszerűen az idén nem növekszik, de korszerűbb autóbuszok és villamosok forgalombaállításával nagyobb lesz a férőhely-kapacitás. kilencvenöt új ikarus csuklós autóbust szerzünk be, amelyeken egyenként 160 utas utazhat, s ezeket közlekedtetjük a selejtezésre kerülő 130 személyesek helyett. ötvenöt millió forintos költséggel vásárolunk az ipartól tíz csuklós autóbust, s 40 új trolibuszt a szovjetuniótól. ezek is a selejtezett járművek pótlására szolgálnak./mti/

- 2 -

bb. 2. operaénekesek és balettművészek új szerepben

i ol/gk/sn/gy/la

1968. február 27.

az operaház több művésze kap új feladatot a jövő hónap műsorában. kisnegyi árpád a francia király, kompolthy györgyi a mostoha szerepében mutatkozik be a „jános vitéz„ előadásán. a hunyadi lászló című dalműben nagy sándor alakítja gara nádort és kovács péter szilágyi mihályt, kovács péter egyébként a jövő hónapban éneklő először monterone szerepét is a rigolotto előadásán. lászló margit mint euridike, hankiss ilona mint amor mutatkozik be az „orfeusz„-ban.

a táncművészek közül dévényi edit és péter zoltán a térzenében, sebestyén katalin pedig bartók táncszvitjében kapott új feladatot: először táncolja a szvit női főszerepét./mti/

bb. 3. talajviz-prognózis tavaszra

i sb/tk/ie/gy/la

1968. február 27.

a vizgazdálkodási tudományos kutató intézet talajvizkutató osztályának munkatársai elkészítették a részletes előrejelzést a nagyalföldön és a kisalföldön tavasszal várható talajvízszint-ről. csaknem 150 észlelő kútnál végzett megfigyelések, továbbá a tél első felében lezúrt és a következő hónapokra várható csapadék adatainak tudományos értékelésével dolgozták ki a prognózist.

az idén is márciusban és áprilisban lesz a legmagasabb a talajvíz szintje. a nagyalföldön általában 30-80 centiméterrel haladja meg a sokévi átlagot, az egy évvel ezelőtti magas talajvízszintnél azonban 40-60 centiméterrel mélyebben marad. ez az elmaradás kedvező. a duna-tisza közén, kecskeméttől és kiskunfélegyházától nyugatra ugyanis kisebb területen várható a magas talajvízből felszínre kerülő belvíz, mint amennyire a korábbi jelzések szerint számítani lehetett. a tiszántul legnagyobb részén 2 méternél mélyebben marad a talajvíz, de kiskunszállástól északra már egy méternél is jobban megközelíti majd a talaj felszínét. a kisalföldön a legmérsékeltőbb a talajvíz szintjének várható emelkedése, mert a tavaszi maximum az idén csupán 20-30 centiméterrel haladja meg a sokévi átlagot./mti/

- 3 -

bb. 4. „romantikus,, szórakozóhelyek a balatonnál

a vid-szf/tné/ká/gy/bs

1968. február 27.

a balaton parti vendéglátóipar megkezdte az előkészületeket a nyári idegenforgalmi fődényre.

körben a tó partján csaknem 100 kisebb-nagyobb vendéglátó egységet festenek és tataroznak. a négy vendéglátóipari vállalat és több szövetkezet új egységekkel is gazdagítja tóparti hálózatát. a legnagyobb összegeket a hungária és a pannónia vendéglátóipari vállalat költi balatoni hálózatának fejlesztésére.

a legszebb, leglátványosabb vendéglátóhely a siófoki delta étterem lesz, amely mozgatható falakkal, variálható belső ki-képzéssel épül. a reprezentatív szórakozóhelyek közé tartozik a hévízi új rózsakert vendéglő, amely hatmillió forintos költséggel épül.

a külföldiek által különösen kedvelt „romantikus,, szórakozóhelyek hálózata is bővül. balatonszéplakon az új szálló mellett étterem helyett hangulatos csárdát rendeznek be, amelyben a vendég maga főzheti meg ebédjét, vacsoráját, ha kedve tartja. bővítik a balatonföldvári kukorica csárdát, amelyet tavaly nyitottak meg és a múlt szezonban általános sikert aratott. új résszel bővül a balatonfüredi tölgyfa csárda és nagyobbítják az arácsi koloska csárdát is. badacsonyi tavaly épült új borozójában meleg étel felszolgálásra is berendezkednek. fejlesztik a badacsonyi kistalud-házban lévő vendéglátóhelyet is, ahol reprezentatív pince borozó is nyílik. szigligeten, a hajdani lengyel kuriában kistaludot, balatonkenesén egy emeletes parasztházban pedig borozót nyitnak meg a nyár elején./mti/

bb. 5. megvizsgálják, hogyan foglalkoznak a dolgozók beadványaival

i ol/tm/sr/gy/bs

1968. február 27.

több száz népi ellenőr részvételével ismét megvizsgálják az ország öt megyéjében és a főváros számos kerületében, hogyan foglalkoznak a dolgozók beadványaival. ezzel kapcsolatban a kneb-nél nyilatkoztak az mti munkatársának:

-folyt. köv./

- 4 -

bb. 5. /megvizsgálják... 1. folyt./ gy

- Legutóbb 1966-ban vizsgálták a népi ellenőrök, hogy az illetékesek, a tanácsok kellő lekiismeretességgel, bürokrácia-mentesen és gyorsan intézik-e a lakosság ügyeit. a vizsgálat tapasztalatai azt mutatták, hogy az illetékes szervek, a tanácsok munkájának kulturáltsága a korábbi évekéhez viszonyítva javult, és ez főként annak tudható be, hogy jobban választották ki az apparátus dolgozóit és fokozták politikai és szakmai képzésüket. fejlődtek az irányító módszerek és emelkedett a jogszabályalkotás általános színvonala. kedvező hatással volt az ügyek intézésére a lakosság fokozottabb közreműködése. ez eredményezte, hogy megalapozottabb határozatok születtek, s ennek révén csökkent a bejelentések, a panaszok száma.

- a vizsgálat feltárta azt is, hogy sok helyen az ügyintézés még mindig „hivatali,, jellegű volt, a dolgozók nem kaptak kellő felvilágosítást, hogy ügyekben mely szervekhez, illetve személyekhez fordulhatnak, milyen formában nyújtsák be kérelmüket, milyen okmányokat csatoljanak a beadványukhoz és milyen jogaik, illetve kötelezettségeik vannak.

- nyomtatékkal mutatott rá a vizsgálat mindazokra a hiányosságokra, amelyek a lakásügyek, a hatósági bizonyítványokkal, a szociális ügyintézésrel és a hatáskörök megállapításával kapcsolatban még mutatkoztak. kel,

- a vizsgálat tapasztalatairól a kneb előterjesztést készített, amelyet a kormány megtárgyal és a hibák megszüntetésére határozatot hozott. a határozat nyomán számos országos érvényű jogszabály, főhatósági intézkedés és utasítás született; így például a hatóságok bizonyítványok igénylésének és kiadásának új rendje, a mezőgazdasági földtulajdon jogszabályi rendezése, tartási és életjáradéki szerződések szabályozása, építési engedélyek kiadásának újabb rendezése. a kormány utasította a kneb elnökét, hogy a határozatok végrehajtásáról 1968 június 30-ig tegyen jelentést. ezzel van összefüggésben a most kezdődő utóvizsgálat.

/folyt. köv./

- 5 -

bb. 5. / megvizsgálják.... 2. folyt./ gy

- az utóvizsgálatnál figyelembe veszik, hogy a kormányhatározat nyomán keletkezett jogszabályok és főhatósági intézkedések 1967-ben, többségükben az év második felében jelentek meg. ebből adódik, hogy gyakorlati érvényesülésüket még nem lehet teljes alapossggal értékelni, ezért a legfontosabb feladat: az ellenőrzések tegyék gyorsabbá az új intézkedések bevezetését és segítsék elő érvényesülését.

- az utóvizsgálat ellenőrzi, hogy valamennyi főhatóság maradéktalanul eleget tett-e a kormányhatározatból ráháruló kötelezettségének, utasította-e a hatáskörébe tartozó szerveket a megszabott feladatok végrehajtására. megvizsgálják: felkészültek-e a végrehajtásra illetékesek az új szabályok alkalmazására, továbbá, hogy a korábban megjelent jogszabályokat hogyan hajtják végre és a tanácsok megtették-e a szükséges intézkedéseket az utóvizsgálatnál feltárt és a saját hatáskörükben kijavítható hibák felszámolására.

- az utóvizsgálat módszerét a kneb által megadott irányelveknek megfelelően alakították ki. a népi ellenőrök ezuttal is elsősorban a tanácsoknál ellenőriznek. megnézik, hogy a szervezeti és hatásköri változások mennyiben segítik elő a dolgozók ügyeinek gyors és bürokrácia mentes intézését, milyen hatással járt, hogy decentralizálták az elsőfokú ügyintézését, és ez javítja-e, könnyíti-e a tanácsok munkáját. megvizsgálják továbbá, hogy a megyei vb-elnökök jogkörének bővítése mennyiben segítette elő a panaszok igazságos elbírálását, hogyan alakult a fellebbezések, valamint a panaszok száma, a korábbi időszakhoz viszonyítva. azt is ellenőrzik, hogy a tanácsai apparátus megfelelően felkészült-e az új hatáskörök átvételére, biztosították-e a személyi és tárgyi feltételek. megvizsgálják, milyen hatással van az ügyintézésre az új gazdasági mechanizmussal kapcsolatos szakigazgatási átszervezés, továbbá, történtek-e intézkedések a lakosság tájékoztatásának megjavítására, a beszámolás rendszeresítésére. ellenőrzik azt is, hogy működnek-e az eligazító irodák, megszervezték-e a fogadóórákat, van-e ügyeleti szolgálat és felvilágosítják-e a dolgozókat jogaikról, és kötelességükről, és bevonják-e a tanácstagokat, valamint az aktivistákat az ügyintézésbe./mti/

bb. 6. tízezer holdas erdőmúzeum a Bükkben

a vid-kz/sk/ká/gy/la

1968. február 27.

egy-egy szék, sínek és bükkcsék háromszögében 10 000 holdnyi területet jelöltek ki az ország első erdőmúzeumának. a következőkben szabadon, minden külső veszélyeztetettség nélkül élhetnek itt a vadak: szarvasok, őzek, vadásznők, madarak, stb. a hatalmas műszerek, az ott megnyitott kutatóállomások, a különböző szakterületek képviselői tanulmányozzák majd az erdők flóráját, a nagy- és apróvadak, továbbá a rovarvilág életét, megfigyelik, hogyan befolyásolja életkörülményeiket a zavartalanság. az erdőmúzeum egyes pontjain „odu-városokat”, építenek, a székérutakat korongutak váltják fel. helyet kapnak a rezervációs területén neves megye vadászati-néprajzi emlékei, tárgyi eszközei. a tudományos célokat szolgáló területet a gyöngyösi mátra múzeum gondozásába bízzák./mti/

bb. 8. akatatóskában elő a műanyag horgászcsónak

a vid-szi/sk/ká/gy/la

1968. február 27.

a győri műanyag ktsz akatatóskában elférő műanyagcsónak gyártását kezdte meg. a PVC fóliából szabott, három légkamrás csónak felfújt állapotban 2,5 méter hosszú, 80 centiméter széles. a különböző légkamrák lehetővé teszik, hogy ha valamelyik megsérül, a csónak ehke is biztonságosan a víz színén maradjon. külön léggárna tartja egyensúlyban a csónakot. a minősége két kilogramm súlyú műanyag csónak győrtől már kapható. a horgász szezon megkezdéséig az ország minden sportboltjában árulják majd./mti/

bb. 7. a felfújható erdei gyümölcszsörpök egymillió műanyag demizsonban

i cs/lk/te/gy/bs

1968. február 27.

az influenzajárvány február végén tovább fokozta a keresletet a népszerű erdei gyümölcszsörpök iránt. az erdei termék váltalatnál közölték, hogy kitűnő volt a tavalyi vadgyümölcs-termés, s így a növekvő exportigények kielégítésével párhuzamosan növelik a belföldi forgalmat is.

/folyt. köv./

bb. 7. / hétféle erdei... folyt./ gy

a választék bővítése és a csomagolás, kiszolgálás korszerűsítése érdekében több intézkedést tettek. az idén körülbelül egymillió kis színes műanyag demizsonban hétféle erdei szörpöt hoznak forgalomba. a szörpös-demizsonok igen kapósak lettek már is, és nem is csak itthon. legutóbb a finnországi árubemutató volt nagy sikerük, izes, aromás tartalmukkal együtt.

főleg a budapesti fogyasztóknak szánt ujdonság: husvétra 3 dekás kis műanyag-tasakokat töltenek meg a hét erdei szörppel. az izletes-izléses „kispárnákból”, a nyári frissítő-idényre többmilliót készítenek.

ugyancsak az erdei termék vállalatát vitamindus készítményeivel látják majd el az utasellátó vállalat, valamint a pannónia szálloda- és vendéglátóipari vállalat szörp-automatáit. ezekből a modern ndk-berendezésekből a múlt nyáron már 30 működött a főváros néhány forgalmas pontján és síófokon, most további 150-et szerelnek fel a pályaudvarokon, áruházakban és egyéb forgalmas helyeken. az automaták folyamatos töltésére 30-40 vagonnyi szörp-sűrítményt tartalékolnak. örvendetes „ujítás”, hogy az erdei gyümölcs-szörpökhöz az idén minden vendég hófehér műanyagpoharakat kap./mti/

bb. 9. ritka régészeti lelet dombóvárrott

a vid-fm/sk/ká/gy/bs

1968. február 27.

mintegy 1700 éves római kori leleteket tártak fel a szekszárdi múzeum régészei a dombóvári 1. sz. téglagyár agyaghányájában. a földkitermelő gépek nyomán gazdag kerámia-anyagot tartalmazó két sírgödör és egy nagyméretű téglasír került napvilágra.

az utóbbiban csak három emberkoponyát és össze-vissza dobált csontvázakat találtak a hajdani sírrelők „névjegyeként”, a másik két kisebb sírból aranyból készült gyöngyszemek, bronzpáncsok, korszok, tálak, üveg pohár, továbbá hagymafejes bronzfibulák kerültek felszínre./mti/

- 8 -

bb. 10. koronahullás a duna menti erdőkben

a vid-kz/sk/ká/gy/la

1968. február 27.

összevonták a gemenci és a dunaártéri erdőgazdaságot. az egyesített erdészet gemenci állami erdő- és vadgazdaság néven bajai központtal üzemel. a duna két oldalán húzódó, azonos adottságú erdőségeiben - több mint 100 000 hektáron - első feladatként számbaveszik a vadállományt. különösen a téli jegesártól kárt szenvedett gemenci területen akad dolguk a vadászoknak. frissíteni, pótolni kell a meggyérült apróvad állományt, s védelemre szorulnak az őzek, szarvasok is. a vadászterületnek azonban gemenc csak kis részét képezi, nagyobb területeken kielégítően telet a vadállomány. az erdei tisztásokon megjelentek a vadmalacok, s az idei kisnyulak is feltűntek már. az erdők királyai - a gímszarvasok - most hullajtják agancsaikat, amelyekből jónéhány mázsát gyűjtenek össze minden évben. a zsákmány kilójáért 20 forintot kapnak a megtafálók. az agancs-szárakból állapítják meg, hogy milyen lesz az ujaab „rakodás”, s milyen kondícióban vannak az állatok. az eddig elhullajtottak között négy-öt kilogramm súlyú is találtak./mti/

- 9 -

bb 11. mintegy 600 pályamunkát várnak az idei országos kis jankó bori himzőkiállításra

a vid fm/tr-ju ká la

1968. február 27.

Borsod megyében az idén hirdették meg hatodszor az országos himzőpályázatot - „matyóország”, híres íróasszonyának, kis jankó borinak emlékére. a hagyományos vetélkedőkön a buzsáki, katocsai, hódmezővásárhelyi, sárközi, turai, matyó és palóc népművészekén kívül nagy számban vesznek részt a rohamosan fejlődő díszítőművészeti szakkörök tagjai. az ügyeskezü asszonyok a különböző népművészeti tájegységek hagyományos motívumait variálva olyan újszerű mintákat terveznek, amelyek mind igényességgel, mind használati szempontból megfelelnek a mai igényeknek és alkalmasak a modern lakások díszítésére. a himzőpályázatoknak gazdasági jelentősége is van. a díjnyertes alkotások mintáit a háziipari szövetkezetek felhasználják és az egyedi tervezésű, de a régi formát megtartó motívumokkal díszítik a külföldön értékesítésre kerülő népi iparművészeti párnákat, terítőket, falifutókat és étgarnitúrákat.

az országos himzőpályázatra Borsod megyében a mezőkövesdi, tardi és szentistváni népművészekén kívül 98 díszítőművészeti szakkör tagjai kezdték meg a felkészülést. a szakköri munkákból a falvakban és a járási székhelyeken mintegy száz kiállítást rendeznek és csak a válogatott - a közönség szerint legszebben sikerült - himzéseket küldik el zsűrizésre július 20-ig a mezőkövesdi művelődési házba. a hatodik kis jankó bori himzőpályázatra az ország különböző részeiből mintegy 600 pályamunkát várnak, s az eredményhirdetésre augusztus 10-én mezőkövesden kerül sor. a legszebb három alkotást kis jankó bori emléktáplakéttal és három-háromezer forinttal díjazták. ezenkívül 12 pályamunka alkotói között 21.000 forint díjat osztanak szét. a legszebb himzéseket bemutatják a művelődési házban megnyíló kis jankó bori emlékkiállításra. /mti/

8.15/34 *le 9⁰⁰*

- 10 -

40. *le*

bb 12. hetvenöt éves a jáki énekkar

vid fm/sk-lm ká

1968. február 27.

hazánk legjelentősebb középkori műemlékéről, a 700 éves román stílusú templomáról híres ják községben az idén ünnepli fennállásának 75. évfordulóját az énekkar. a kórus a jubileum alkalmából tavasszal hangverseny-körútra megy: szombathelyen és a környező községekben mutatja be legszebb műsorszámait. /mti/

bb 13. színes műanyagnyelű seprük expontra

a vid szf/sk-lm ká

1968. február 27.

Szegeden, az ország egyetlen seprűgyárában kidolgozták a fanyelek színes PVC-burkolásának technológiáját. a műanyagnyelű szobaseprűk első szállítmányát utnak indították Svájcba, ahol évente több mint félmillió szegedi seprűt vásárolnak.

az üzem a külföldi megrendelők legváltozatosabb igényeit is kielégíti. szegedi egyetemi vegyész-kutatókkal közösen kidolgozták a nyelék festés nélküli - vegyi fehéritésének, - valamint a círokszálak színezésének módját is. ez is hozzájárult ahhoz, hogy amerikától Japánig növekszik a kereslet a szegedi seprűk iránt. a gyár termékeinek értéke az idén már meghaladja a 100 millió forintot. /mti/

bb 14. jogász termelőszövetkezeti tagok hajduböszörményben

a vid kz/sk-lm ká

1968. február 27.

hajduböszörmény közös gazdaságaiban rövid idő alatt három jogász kérte, hogy rendes tagnak vegyék fel őket a kollektívában. a közgyűlés mindhárom esetben elfogadta a felvételmi kérelmet. az esemény összefüggésben van azzal, hogy a területi szövetkezetek javastatára a hajdusági termelőszövetkezetek jó része már főfoglalkozású jogtanácsost alkalmaz. a gazdaságok megszilárdulása következtében a jogászoknak is előnyösebb, ha nem alkalmazottként vesznek részt a szövetkezet munkájában, s ugyanúgy kapják járandóságukat, mint a többi szövetkezeti tag. /mti/

8.20/lm *le 9⁰⁰*

- 11 -

40.05 *le*

bb 15. tündérpart, török-temető, francia-völgy - érdekes
összeállítás negyvennégy borsodi község dűlőneveiről

b víf j fm-lm ká

1968. február 27.

a helytörténeti ismeretek növelését elősegítő érdekes
kezdeményezést valósítottak meg az ózdi 102-es ipari szakmunkás-
képző intézetben. a magyar-történelemszakos tanárok tájékozta-
tása alapján az iskola tanulói vállalták, hogy a szünidőben
összegyűjtik, feljegyzik községük dűlőneveit, a különböző határ-
részek elnevezéseit. a gyűjtőmunkát azzal a céllal indították
el, hogy a fiatalok egyrészt jobban megismerjék községüket,
lakóhelyüket, másrészt pedig az utókor számára megőrizték a fe-
ledésbe menő régi helyneveket.

a tanulók mintegy hatszáz dolgozatot, feljegyzést készí-
tettek falujuk, lakóhelyük határrészeinek, dűlőinek neveiről.
sokan közülük a nép körében még élő elbeszélések alapján magya-
rázatot is adtak az elnevezés eredetéről. az iskola tanárai a
dolgozatok egyeztetése, rendszerezése alapján negyvennégy ózdi
járásbeli község dűlőneveinek gyűjteményét állították össze,
amely együttesen mintegy háromezer helymegjelölő elnevezést
foglalt össze.

a történelmi eseményeket idéző sok dűlőnév között különö-
sen érdekes a sajtógalgóc határában levő francia-völgyhöz fűzött
magyarázat. a néphit szerint a napoleoni időkben az oroszorszá-
ból visszavonuló francia katonák utvonását jelölték vele. sajtó-
németi községben a palotakert, tündérpart nevű határrészt onnan
származtatják, hogy annak idején ott volt mátyás király vadász-
kastélya. a putnok határában szörnyű-völgy néven ismert hely a
betyárok tetteire utal. emlegetik, hogy annak idején a híres
vidrőozki is megfordult ezen a részen. ózdon az eperjes nevű
dűlő arra emlékeztet, hogy a gyár megszervezésekor a munkások
számottevő része a szlovákiai hasonló nevű városból került
ide. uraj község török-temető nevű határrésze a törökhódoltsá-
gi idők harcait idézi. /mti/

-6

9.20/10 *ke98*

-12-

10.05 *plm*

bb 16. felkutatják a szombathelyi építőmunkások mozgalmanak tör-
ténétét

a vid fm/gg-ju ká la

1968. február 27.

több mint hatvan évvel ezelőtt kezdődött el a szombathelyi
építőmunkások harca jogaikért, a haladásért, a kizsákmányolás
megszüntetéséért. az építők derkovits gyula művelődési otthona
- a tanácsköztársaság 50. évfordulójára készülve - most összegyűj-
ti a mozgalom emlékeit és azokból állandó kiállítást rendez.
eddig már több mint száz tárgyi emlék gyűlt össze, többek között
a régi mémosz-dalárda - a szervezett építőmunkások hajdani fe-
dőszervények - több kottája, jegyzőkönyve, sorlege, fényképe és
más emléke. megtalálták az 1906-ban avatott vörös zászlót is.
/mti/

-. -

bb 17. érettségi bizonyítvánnyal együtt idegenvezetői igazolvány

a vid -szf/tné-ju ká la

1968. február 27.

a nagy idegenforgalmu sopronban jelenleg 40 idegenvezető
áll a kirándulók rendelkezésére. az utóbbi években azonban -
különösen a nyári időszakban - ez a szám kevésnek bizonyult.
tekintettel arra, hogy a vezetők zöme az idősebb korosztályokból
kerül ki, szükségessé vált, hogy gondoskodjanak az utánpótlás-
ról. sopronban két iskolában, a széchenyi és a józsef attila
gimnázium idegennyelvű osztályaiban idegenvezetésre is oktatják
a tanulókat. az idegenforgalmi hivatal legjobb szakembereinek
irányításával ismerkednek meg a város és környéke nevezetes-
ségeivel. a legjobb eredményt elért tanulók részt vesznek a hi-
vatásos idegenvezetők továbbképző tanfolyamán is.

a két gimnáziumban idegenvezetést tanuló diákok az
érettségivel egyidőben idegenvezetői vizsgát is tesznek és az
érettségi bizonyítvány mellé kezhez kapják a városba érkező
vendégek kalauzolására feljogosító idegenvezetői igazolványt
is. az újdonsült idegenvezetők az idei soproni ünnepi hetek
alatt már bizonyíthatják tudásukat. /mti/

-. -

9.10/lm

- 13 -

ke 10 10

10.30 *plm*

bb 18. huszonhét millió forintos biztonsági alap a mohácsi járás termelőszövetkezeteiben

a vid kz/sk-lm ká

1968. február 27.

a mohácsi járásban - baranya megye járásai közül elsőként - mind a 17 termelőszövetkezet befejezte az 1967. év zárszámadását. a múlt esztendő nagy eredménye a termelékenység számottevő növekedése volt. jól mutatja ezt, hogy a közös gazdaságok termelési értéke csaknem 30 millió forinttal haladta meg az előző évi szintet, ugyanakkor a költségek csupán négy millió forinttal emelkedtek. különösen a növénytermelés hozamai nőttek tavaly: búzából például 17 és fél mázsát, kukoricából 21 mázsát, cukorrépából pedig 218 mázsát takarítottak be holdanként. a járás termelőszövetkezetei 331 millió forint értékű árut adtak tavaly a kereskedelemnek és a feldolgozó ipar-nak, ami azt jelenti, hogy egyik évről a másikra 23 millió forinttal növelték az értékesítésre kerülő áruk mennyiségét. jó példája ez annak, milyen nagy tartalékok vannak még a mezőgazdaságban és egyúttal az új feldolgozó üzemágak sikerét is jelenti.

a termelőszövetkezetek közös vagyona jelenleg 472 millió forint, vagyis 38 millió forinttal haladja meg az egy évvel ezelőtti szintet. átlagosan kétmillió forinttal lett gazdagabb a járás minden közös gazdasága. megfelelő arányban nőtt a tagok jövedelme is: majdnem 10 millió forinttal többet kaptak a dolgozók, mint az előző esztendőben. az adatok tanúsága szerint a mohácsi járás termelőszövetkezeteiben tovább erősödött az önálló vállalati jellegű gazdálkodás és még inkább így lesz 1968-ban. a nem kötelező biztonsági alap összegét ugyanis 12 millióról 27 millió forintra emelték. átlagosan tehát 1,5 millió forint jut egy-egy gazdaságra. ezzel az anyagi alappal kizárólag a szövetkezeti gazdák rendelkeznek és előre nem látott nehézségek esetén veszik majd igénybe./mti/

--

bb 19. több mint harminc farsangi játék szatmáról

a vid fm/sk-lm ká

1968. február 27.

„farsangi dramatikus játékok szatmárban”, címmel érdekes kiadvány jelent meg dr. ferenczi imre és dr. ujjváry zoltán néprajzkutatók munkájaként. a kötetben hazánk északkeleti vidékének gazdag népszokásait, farsangi hagyományait dolgozták fel. a kutatók hét éven át a helyszínen tanulmányozták a farsangi játékokat. huszonhat községet kerestek fel, ahol több mint 30 farsangi játék anyagát gyűjtötték össze és dolgozták fel olyan pontossággal, hogy azokat bármikor elő lehetne adni.

/folyt.köv./
9.28/Lm

- 14 -

10.30.100
10.30.100

bb 19. /több mint ... 1. folyt./-lm

ezek között a „medve”, a „gólya”, „kecske”, „csikós”, farsangolás csakugy megtalálható, mint a „lakodalmas”, a „cigányvajda”, vagy a „halottas”, játék. rendszerint minden községben más-más formája alakult ki a játékoknak. a szatmári játékok a farsang évezredes elemeit őrizték meg napjainkig, s bizonyos mértékben rokonságot mutatnak a román, ukrán, lengyel és német népi szokásokkal is./mti/

--

bb 20. külföldiek a kapuvári szénsavgőz-fürdőben

a vid-szf/nté-lm ká

1968. február 27.

évekkel ezelőtt terjedt el a betegek között a hír, hogy mihályiban szénsavgőz-fürdővel eredményesen gyógyítják az érszűkületben és reumában szenvedőket. a szinte korlátlan mennyiségben rendelkezésre álló szénsavhőt azóta már szélesebb körben alkalmazzák, mivel a járási székhelyen, kapuvárott, a kórházban - bár egyelőre csak ideiglenesen - új fürdőt rendeztek be, ahol napon-ta 80 beteget gyógykezelhetnek.

a kapuvári szénsavgőz-fürdő híre ma már tuljutott az ország határain is. az ország minden részéből beutalt betegek kivül gyakran érkeznek kapuvárra külföldi vendégek is. csehszlovákiából, németországból, franciaországból, jugoszláviából is jöttek már páciensek, akik a helyi különleges fürdőtől várják gyógyulásukat. legutóbb az egyesült államokból jelezték betegek érkezését./mti/

--

bb 21. óriási kőtörőt vásárol a tatabányai cementgyár

a vid szf/sk-lm ká

1968. február 27.

óránként 300 tonna kő összezuzására alkalmas, óriási kőtörőt rendelt lengyelországból a tatabányai cement- és mészművek. ilyen nagyteljesítményű berendezés eddig még nem működött hazai kőbányában. a tatabányai tapasztalatok alapján rendel majd újabbakat az iparág más cementgyári kőbányáknak is. a hatalmas törőmű üzembehelyezésével lehetővé válik, hogy a gyár kőbányájában a kétműszakos termelést egyműszakosra csökkentésük, tizenhat óra helyett nyolc óra alatt termeljék ki és dolgozzák fel a cementgyártáshoz szükséges kömmennyiséget.

a gyár műszaki dolgozói ugyanis gazdasági számításokkal kimutatták, hogy a termelékenység emelésének leggyorsabb útja, ha csökkentik a nyersanyagot előkészítő, ugynevezett hideg üzemek berendezéseinek üzemórát. a meleg üzemekben viszont a klinkerégető kemencék és a kész terméket őrülő berendezések kapacitásának maximális kihasználására törekednek./mti/

9.30/Lm

- 15 -

10.30.100
10.30.100

bb 22. vércsoport-vizsgálat a libatenyészetekben

a vid kz/sk-ju ká la

1968. február 27.

a nagy és minőségileg kifogástalan libamáj előállításí módszereinek tisztázására szövetkeztek a komádi bihar népe termelészövetkezet szakemberei és a budapesti állatorvosi főiskola kutatói. genetikus vércsoport-vizsgálattal próbálják eldönteni, milyen módon és milyen feltételek mellett, milyen vércsoport-hoz tartozó állatok adják a nagy és színre is elsőrendű májat. a kísérletbe bevont libákat speciális körülmények között tartják és külön „recept szerinti” takarmányozzák. a bihar népe termelészövetkezet kiválóan alkalmas e fontos kísérletekre: körös-menti tenyészetükben több mint 10.000 tojót tartanak, s ezek tojásait saját állomásukon keltetik ki. /mti/

bb 23. ezerötszáz tonnányi préstuskót szállít az idén anglába az inotai alumíniumkohó

b vid szf/tné-ju ká la

1968. február 27.

az inotai alumínium kohászok 1500 tonnányi alumínium préstuskót gyártanak az idén angol megrendelésre. termékük már tavaly sikerrel „mutatkozott be”, a szigetországi feldolgozó üzemekben.

az inotai kohászok hosszas előkészítés után jutottak el oda, hogy könnyűfémük megfelel a rendkívül szigorú angol szabványelőírásnak. Angliában az öntvényeknél általában nem kívánják meg a teljesen sima felületet, de miután az angol iparban automatákkal alakítják huzallá az alumínium tömböket, tekintettel kellett lenni erre a követelményre. Szokatlan az is, hogy a tuskók oldallapjainak pontos derékszöget kell bezárniok, az 1-2 milliméteres eltérés már selejtnek számít. a mérethibás fémtuskót ugyanis nem dolgozza fel az automata. ezért inotán át kellett alakítani a kokillákat. az alumínium minőségét is pontosan szabályozza a szerződés: a kohóból kikerülő fém alacsony szilícium-tartalmu és jó vezetőképességű.

a préstuskókat száz tonnás tételekben tengeri úton, esetenként repülőgéppel szállítják a szigetországba. /mti/

9.44/Lm

- 16 -

de
10.30.1

bb 24. husz évesek a tanárképző főiskolák - jubileumi ünnepek - nemzetközi pedagógustanácskozás egerben

a vid fm/hné-ju ká la

1968. február 27.

a tanárképző főiskolák az idén ünneplik fennállásuk 20. évfordulóját. a nagyszabású jubileumi ünnepeket egerben rendezik meg májusban. szücs lászló, az egri tanárképző főiskola igazgatója elmondotta, hogy a város nagy feladatot vállalt az országos méretű és a nemzetközi kapcsolatokra is kiterjedő jubileumi ünnepek megrendezésével. a tanárokból és hallgatókból álló, mintegy 40 tagú előkészítő bizottság már munkához látott.

a magyar általános iskolai tanárképzés „legújabbkori történetének”, 20. évfordulóját május 9-12 között együtt ünneplik egerben a testvérintézmények: a nyíregyházi, a pécsi, a szegedi és az egri tanárképző főiskolák. részt vesznek az ünnepeken a gyógypedagógiai főiskola, a kossuth lajos katonai főiskolai hallgatói és tanárai, valamint az ország tíz tanítóképző intézetének delegációi, az országos pedagógiai intézet vezetői és az egyetemek képviselői is. a jubileumi ünnepekre egerbe mintegy félezer vendéget várnak. bejelentették részvételüket a főiskolákkal tudományos és baráti kapcsolatban álló külföldi testvérintézmények, közöttük a krasznodári, az erfurti és az uzsgorodi főiskolák küldöttei is. részvételükkel négynapos tudományos ülészakot rendeznek egerben.

a jubileumi ünnepek idején országos sportversenyekre is sor kerül, a gárdonyi géza színházban pedig gálaesten mutatkoznak be a tanárjelöltek művészeti együttesei. /mti/

bb 26. új, nagyteljesítményű francia gépsor a nyíregyházi al-
makombinátban

vid kz/sk-ju ká la

1968. február 27.

óránként öt-hét tonna gyümölcs feldolgozására alkalmas, francia gyártmányú, félautomata, kombinált gépsort helyeztek üzembe a nyíregyházi almakombinátban. a több mint nyolc munkafolyamatot ellátó gépről a szakemberek igen jó véleményt alkottak. kapacitása elegendő a kombinát őszi-téli nagy forgalmának zavartalan lebonyolításához. /mti/

10.00/ju

- 17 -

de
10.30.1

bb 25. szikravizsgáló állomás tatabányán

a vid szf/sk-ju ká la

1968. február 27.

ugynevezett mechanikai szikravizsgáló állomás építését fejezték be a bányászati kutató intézet tatabányai részlegében. az új állomáson gázzal töltött kamrában ütődéssel, surlódással és más módon vizsgálják a kutatók az anyagok szikrakeltő tulajdonságait. így állapítják meg, hogy melyik anyag mikor, milyen körülmények között kelt robbanásveszélyes szikrát.

a félmillió forint költséggel épített új vizsgálo állomáson a tatabányai kutatók a szilikátipari központi kutató intézet és a szellőzőművek megbízásából a szikrabiztos aszfaltok, valamint ventilátorok és más fémtárgyak előállításához végeznek kísérleteket. az olajbányászat megrendelésére szikramentes munkaszerszámok kiválasztásáról gondoskodnak. /mti/

bb 27. újabb segélyszállítmány sziciliába

i ms/gk-ju sr la

1968. február 27.

a szicíliai földrengés mély együttérzést keltett magyarország lakosságában. a magyar vöröskereszt 171 814 k-95 számú csekkszámújára jelentős összeg érkezett be. így lehetővé vált, hogy a januárban utnak indított mintegy 300 ezer forint értékű segélyszállítmány után az akció befejezésekor a magyar vöröskereszt a közeli napokban újabb szállítmányt küldjön a súlyos károkat szenvedett szicíliai nép megsegítésére. az első szállítmány élelmiszerekből, ruhaneműkből és takarókból állt. a második - az olasz vöröskereszt kérésének megfelelően - ágyneműből, törülközőkből és konyhai felszerelésekből állítja össze. ezekre van a károsultaknak a legnagyobb szükségük.

a magyar vöröskereszt elnöksége a gyűjtés lezárása alkalmából köszönetet mond mindazoknak, az egyéneknek, intézményeknek, és társadalmi szervezeteknek, amelyeknek adományai lehetővé tették az újabb szállítmány összeállítását.

a kisiparosok országos szövetsége 250 000 forintot ajánlott fel a földrengés következtében kárt szenvedett szicíliai kisiparosok megsegítésére. az ebből vásárolt cikkeket a magyar vöröskereszt saját szállítmányával együtt juttatja el az olasz vöröskereszthez. /mti/

--

9.50/lm

- 18 -

10.30 Thine

bb 28. v.m. ozerov

tm-lm la

1968. február 27.

a szovjet írók szövetségének titkára, a voproszi litteraturi című folyóirat főszerkesztője és i.v. szalimon, az írószövetség munkatársa a magyar és a szovjet írószövetség kulturális munkatervének felállítására céljából néhány napot hazánkban töltött. /mti/

bb 29. hatásosabb intézkedések a vásárlók érdekeinek védelmére - újjáélesztjük a lakóbizottságokat - ülést tartott a fővárosi tanács

t hi/sk-lm la

1968. február 27.

a fővárosi tanács kedden az újjáélesztés nagyteremben ülést tartott. napirendjén szerepelt a többi között a vásárlók érdekvédelme a fővárosban című téma, amelyet - sarkos István vb-elnök megnyitóját után - dr. mulató jános, a fővárosi népi ellenőrzési bizottság elnöke terjesztett elő.

az előterjesztés szerint a budapesti népi ellenőrök - a szakszervezetek budapesti tanácsa és a budapesti nőtanács aktivistáinak közreműködésével - a főváros tíz kerületében a zöldség- és gyümölcsértékesítő hálózatban, a központi-nél, a patyolatnál, a ktsz-eknél, tsz-árudákban és magánkiskereskedőknél megvizsgálták a vásárlók érdekvédelmét, valamint a visszaélések megelőzésére szükséges intézkedéseket.

a zöldség-, gyümölcs- és élelmiszerkiskereskedelem csaknem 400 boltjában végzett probavásárlások tapasztalatai szerint a vásárlókat minden 100 tétel közül 31 esetben károsították meg. ennek leggyakoribb formája a több számolás. a szolgáltatásoknál - például a mosás-vegytisztítás és a cipőjavítás területén - gyakran alkalmaznak az előírtnál magasabb díjtételeket, sőt néha még az el nem végzett munkát is megfizettetik.

a vásárlók megkárosításának egyik oka a kiskereskedelemben az esetleges leltárhiány megelőzése. a bolti dolgozók egy része az anyagi kárt a vásárlóra igyekszik áthárítani. a különféle szabálytalanságok elkövetéséhez hozzájárulnak még a vállalati és a bolti munkában meglévő szakmai és szervezési hiányosságok, az ellenőrzés lazasága, és az, hogy a gazdasági vezetők elnéző magatartása miatt a visszaélések elkövetői igen gyakran nem részesülnek kellő büntetésben. a másik ok a nyereszkeskedési szándék, de közrejátszik a vásárlók egy részének az ilyen törekvésekkel szembeni közömbös magatartása is. sokan inkább vállaltják a kisebb kárösszeget, mint a reklamációval járó időtöltést, panaszkönyvt beírást, stb.

/folyt.köv./
10.40/lm

- 19 -

13. - 14. -

bb 29. /hatásosabb ... 1. folyt./-lm

az előterjesztés ismertette a vizsgálatot követően tett intézkedéseket is. a szövért-nél, illetve a budapesti zöldség-gyümölcs értékesítő szövetkezeti vállalatnál az árukiszállítás hatásosabb ellenőrzésére közvetlenül az igazgató irányítása alatt ugynevezett meo-csoport alakult, amely a tehergépkocsira felrakott, kiszállításra előkészített árut mennyiségi és minőségi szempontból átvizsgálja. növelték a boltláncba kerülő előre csomagolt burgonya és alma mennyiségét, amivel jelentősen korlátozták a vásárlók megkárosításának lehetőségét. azokban a boltokban, ahol gyakrabban fordul elő hasonló visszaélés, az eladók kérés nélkül kötelesek fizetési jegyzéket adni a vásárlónak. a népi ellenőrök fellépésére az ellenőrzött vállalatok nagy részénél újabban központilag nyilvántartják a vásárlókat megkárosító bolti dolgozókat és ismételt visszaélés esetén szigorubb büntetést alkalmaznak.

/folyt. köv./

bb 30. elsodorta a vonat

i fe/sk-lm la

1968. február 27.

a taksonyi vasutállomáson benedek alajos jenő 58 éves kőfaragó olyan közel állt a vasuti sínekhez, hogy egy, az állomásra befutó személyvonat lépcsője magával sodorta. a szerencsétlen ember a kerekek alá került és a helyszínen meghalt.

a borsod megyei makkoshotyka község határában sekircsák minály ferenc 19 éves nyomdai munkás, sárospataki lakos motor-kerékpárjával megállás és körültekintés nélkül hajtott fel a főútvonalra és ott összeütközött egy tehergépkocsival. a motoros olyan súlyosan megsérült, hogy a mentőkocsiban meghalt. /mti/

.-.

bb 31. halált okozott a megijedt bika

i fe/sk-lm sk

1968. február 27.

szabó kálmánné 48 éves tejkezelő, vasmegyeri lakos, a szabócs megyei kemecse községben egy bikát akart beadni az állatforgalmi vállalatához. az átadásra várakoznia kellett, s hogy a jószág ne fázzon, le akarta takarni. a bika ettől megijedt, fellökte szabónét, aki elesett és megütötte a fejét. az asszony olyan súlyosan megsérült, hogy az orvoshoz szállítás közben meghalt. /mti/

.-.
-20-

10.55/lm

le
13.15

bb 32. a magyar nők országos tanácsa,

lk-ju sr la

1968. február 27.

és az országos béketanács közös meghívására hazánkba érkezett scott nearing amerikai békeharcos a béke világtanács tagja és felesége. /mti/

.-.

bb 33. időjárásjelentés

tr-ju

1968. február 27.

a meteorológiai intézet jelenti február 27-én, kedden délben:

mérséklődő szél

a sarkvidéki eredetű hideg levegő szárazföldünk középső részei után elárasztotta a földközi tenger medencéjének és a szovjetunió európai területének nagy részét is. hatására kelet-európában és a balkán félsziget északi felén több helyen havazik, dél-európa többi részéről szórványos esőket, néhány helyről záporosdó, zivatar jelenségek. ezzel egyidőben északnyugat felől skandináviában esőket, német - és lengyelországban havazásokat, ónosdóket okozva ismét enyhe, páradus óceáni levegő áramlik szárazföldünk középső részét felé. hazánk fölött hétfőn erősen felhős volt az ég, többfelé havazott. a lehullott csapadék azonban csak az északi hegyvidék térségében ért el mérhető mennyiséget, 1-4 millimétert. nappal a hőmérséklet 0 fok körül volt. mára virradó éjszaka általában 0-minusz 5-, az északi megyékben több helyen minusz 5-minusz 9 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt a déli és délkeleti határvidéken még havazott, az ország többi részén általában napos, száraz volt az idő. 11 órára minusz 1-plusz 3 fokig emelkedett a hőmérséklet. az ország területén számottevő összefüggő hótakaró nincs.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke minusz 0,8, a sokévi átlagnál 3,2 fokkal alacsonyabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet plusz 2 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 769 milliméter, alig változik.

várható időjárás szerda estig: felhőátvonulások, legfeljebb szórványosan előforduló havazásokkal, többfelé még élénk északkeleti szél tovább mérséklődik. egy-két helyen, főleg a reggeli órákban erős párásság, köd. a hőmérséklet az évszaknak megfelelő lesz. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet minusz 2, minusz 7, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán plusz 1-plusz 6 fok között.

a duna vízállása budapestnél 350 cm. /mti/

13.--/szb

.-.
-21-

le
14.15

bb 29. /hatásosabb ... 2. folyt./-lm

foglalkozott a tanácsülés a budapesti lakóbizottságok újjáválasztásának előkészítésével is. elismeréssel szóltak a tanácsülésen a több mint 71 ezer tagot számláló budapesti lakóbizottsági hálózatról, amely a tanácsi végrehajtó bizottságok irányításával a kisegítő igazgatási, közegészségügyi, közbiztonsági, polgári védelmi, szociális és egyéb feladatok mellett a társadalmi és tömegszervezeti munkákból is kivészi a részét.

a lakóbizottságokat 1964-ben választották meg, ezért megbízatásuk ebben az évben lejár. ezért a fővárosi tanács most úgy határozott, hogy a lakóbizottságokat és a lakóbizottsági felelősöket augusztus 15 és október 31 között fővárosszerte újjá kell választani.

a tanácsülésen megállapították, azt is, hogy a lakóbizottsági rendelet több vonatkozásban már nem felel meg a mai követelményeknek. a gazdaságirányítás reformjával előállt új helyzet szükségessé teszi a rendelet módosítását. ennek megfelelően az ülésen rendeletet fogadtak el a lakóbizottságok szervezéséről, választásáról és működéséről. eszerint a lakóbizottságok működési területét, amely kiterjed minden állami, szövetkezeti és személyi tulajdonban levő lakóépületre, a tanácsi végrehajtó bizottság állapítja meg. egy-egy lakóbizottsághoz lehetőleg 15-nél kevesebb és 75-nél több bérlemény általában nem tartozhat. a lakóbizottság páratlan számú, általában 3-9 tagból áll. a lakóbizottságot, annak elnökét és elnökhelyettesét a választók nyílt szavazással, négy évre, lakógyűlésen választják. /mti/

--

bb 36. új székházat kap a jászberényi járási könyvtár

vid fm/lk-lm ká

1968. február 27.

több mint 3 millió forintos beruházással megkezdtek a jászberényi járási könyvtár új, reprezentatív székházának építését. a munkát előreláthatólag 1969. decemberében fejezik be. az építkezés költségeit a megyei, a járási és a városi tanács fedezi. /mti/

--

13.40/lm

- 22 -

de

14.15. Kue

bb 35. óriás hidroglóbuszokat szállítanak kecskemétről franciaországba

a vid-szf/tné-lm ká

1968. február 27.

a kecskeméti fémmunkás vállalat, egyik legkeresettebb termékét, a hidroglóbuszt a falvak, tanyák vízellátását szolgáló gömbtartályokat öt évig kizárólag hazai megrendelésre gyártotta. eddig 422 különböző űrtartalmu hidroglóbusz hagyta el az üzemet. most, miután a vízgépészeti vállalat Lajosmizsei gyárában is készülnek gömbtartályok, a kecskeméti hidroglóbuszok nagyrészt exportálják.

az idén számos országból érkezett megrendelés kecskemétre. a többi között jugoszláviába, csehszlovákiába, Lengyelországba, a szovjetunióba és több afrikai országba szállítanak. ghanában eddig 10 hidroglóbuszt szereltek fel. a múlt években általában 50-75-100 köbméteres víztartályokra kaptak megrendelést. az idén több óriási hidroglóbuszt - közte 200 köbméterest gyártanak, - amely már nagyobb települést is képes ellátni vízzel. a 200 köbméteres gömbtartályokat franciaországba exportálják. az idei tervek szerint mintegy 150 vízművet készítenek el az üzemben. hetven már készen van és a tavasszal kezdik meg elszállításukat. /mti/

--

bb 34. cölöpépítkezés pécsett

a vid szf/sk-lm ká

1968. február 27.

pécsett befejező szakaszához érkezett a város nyugati részén terjeszkedő uránváros építése.

az egykori repülőtér helyét egy évtized alatt modern lakóépületek foglalták el. több mint 20 000 embernek nyújtanak kényelmes otthont. az ó- és az új városrész találkozásánál most közepmagas, tizemeletes panelházsor emelnek. az itteni vizes talajra eredetileg különlegesen megerősített, rendkívül munka-, anyag- és költségigényes alapozási módon dolgoztak ki. most azonban gazdaságossági szempontból és a kivitelező vállalat munkaerőhiánya miatt felülvizsgálták ezt a módszert. a tervezők és építők a mecskek oldalába települt városban eddig szokatlan alapozási módot választottak, amely megfelel a gazdaságosság és a biztonság követelményeinek. „vasbetonszekerény”, alap helyett épületenként 40 vasbetoncölöpöt vernek le, s ezekre szerelik a tizemeletes házakat. a budapesti közmű- és mélyépítő vállalat gépei levették az első cölöpöket, s elvégezték a szükséges terhelési próbákat. százötven tonna terhelésnél is kedvezőbb eredményt mutatott a mérés, pedig tulajdonképpen csak 90 tonna súlyt kell majd elbírnók az oszlopoknak. a cölöpös módszer egyébként gyorsítja is az építkezést. a cölöpépítkezés a becslések szerint több mint félmillió forint megtakarítást eredményez a kivitelező baranya megyei építőipari vállalatnak. /mti/

13.50/lm

- 23 -

de

bb 37. több balesetveszélyes termelőszövetkezeti melléküzemet leállítottak - a közös gazdaságok munka- és balesetvédelmi helyzeteről tárgyalt a vas megyei tanács végrehajtó bizottsága

b vid kz/sk-ju ká bs

1968. február 27.

a vas megyei tanács végrehajtó bizottsága kedden szombathelyen megtartott ülésén elfogadott határozatában utasította a járási tanácsok végrehajtó bizottságait, hogy minden termelőszövetkezetben készítsenek éves intézkedési tervet az egészséges és biztonságos munka feltételeinek megteremtésére. határozatot hozott a végrehajtó bizottság arra is, hogy a termelőszövetkezetekben az elnökön és a biztonsági megbízotton kívül az elnökhelyettesnek, főagronómusnak, főállattenyésztőnek, üzemgységvezetőnek és a brigádvezetőnek is biztonságtechnikai vizsgát kell tennie az év végéig. a határozat megvalósításához a termelőszövetkezeti területi szövetségek segítségét kérte a tanács. az intézkedést az indokolja, hogy bár az előző évihez viszonyítva némileg csökkent a megye közös gazdaságaiban a balesetek száma, sokhelyütt még mindig nem eléggé biztonságosak a munkakörülmények. ilyen okból kellett a közelmúltban megvonni a működési engedélyt a csehímszenti, a bérbaltavári és a felsőmarácsi termelőszövetkezetek fűrészüzemétől, a győrvári és az oszkói termelőszövetkezetek tervezett famegmunkáló üzemének működtetéséhez pedig már az engedélyt sem adták ki hasonló okokból. /mti/

..

bb 38. ,, zárszámadás,, a debreceni termelőszövetkezeti üdülőben

a vid kz/sk-ju ká bs

1968. február 27.

kedden tartotta ,, zárszámadási,, közgyűlését a 165 hajdubihar megyei közös gazdaság összefogásával épített debreceni önálló termelőszövetkezeti üdülő. az alapítása óta eltelt négy évben több mint 14.000 szövetkezeti gazda pihent a debreceni nagyerdőben működő 100 személyes üdülőben. tavaly csak az alapító szövetkezetek tagjai közül kétezeren fordultak meg a falai között, de sok vendéget fogadtak az ország más részeiből, sőt külföldről is. csereképpen a hajdusági szövetkezeti gazdák utaztak Lengyelországba és csehszlovákiába. a termelőszövetkezeti üdülő vagyona a zárszámadás adatai szerint megközelíti a kilencmillió forintot. /mti/

..

14.20/ju

de

-24-

bb 39. megkezdődött a kiránduló idény - több mint kétezer kilométer jelzett turistaut a balaton és a bakony vidékén

a vid kz/sk-ju ká bs

1968. február 27.

a balaton és a bakony vidékén, ahol ,, nem hivatalosan,, már megkezdődött a tavaszi kiránduló idény, több mint 2000 kilométer jelzett turistaut várja a vendégeket. a jelzéseket fokozatosan felújították, s idén is több száz kilométeres szakaszon festették be a fákat, tájékozdási pontokat. mintegy 200 helyen igényelhetnek idegenvezetést az érdeklődők. a végvárak, műemlékek és természeti ritkaságok közelében több nyelven szövegezett táblákat helyeztek el, hogy megkönnyítsék a külföldi kirándulók tájékozódását. a balaton mentén és a bakonyban 17 kilátótornyot várja a turistákat. a bakony leglátogatottabb helyén, a porvacsesznecki állomás közelében újjáépítették a cuna-patak árviztől megrongált hidját. az új hidat erős kőalapra rakták, hogy az esetleges újabb áradás se tehessen benne kárt. tucatnyi helyen rendezték a hegyi források foglalatait is. /mti/

..

bb 40. negyven éves a lakihegyi rádió adóállomás

1 kf/kf-ju ie la

1968. február 27.

kettős eseményt ünnepelnek az idén a lakihegyi rádió adóállomás dolgozói : az első adó és a jelenlegi berendezés születésnapját. negyven esztendeje, 1928. február 28-án helyezték üzembe a budapest 1. műsorát sugárzó első nagyteljesítményű adóberendezést. a 20 kilowattos telefunken gyártmányú adó és a hozzá kapcsolódó két, 150 méter magas vastorony közé kifeszített varsa-antenna a maga idejében nemzetközi viszonylatban is korszerűnek számított. néhány évvel előbb ugyanis 0.5-1.25 kilowattos kis ,, készülékekkel ,, kísérleteztek a nyilvános műsorszórás érdekében, majd ilyen kis adókkal továbbították a műsort 1925-ben 16.927, a nagyadóval pedig , 1928-ban már 168 500 rádió előfizetőnek.

Lakihegyen 1933-ban megépült a hazai gyártmányú, már ,, igazi,, nagyadóberendezés, 120 kilowattos teljesítménnyel, s vele együtt a 314 méteres - a világ akkori legmagasabb - rádió antenna tornya is. ez lehetővé tette a második rádióműsor bevezetését. a budapest 11-t a régi 20 kilowattos adó képviselte. /folyt. köv./

14.25/ju

de

-25-

bb 40. / negyven éves ... 1. folyt. /-ju

a második világháboruban a fasiszták a 20 kilowattos adót beszerelték, az országból azonban már nem tudták kivinni. az adóállomást, a 120 kilowattos berendezést és az antennatornyot felrobbantották, tönkretették. a felszabadulás után, 1945. május 1-én ismét „kísérletinek”, számító, kis 1 kilowattos adó szolgált ki a rádió előfizetőinek a háború idején félmillió-ról 178 000-re létszáma csökkent taborát. egy évvel később a megtalált, s a vagonokból összeszedett 20 kilowattos adót - a hiányzó alkatrészeket nagynehezen pótolva - 50 kilowattosra nagyobbítva üzembehelyezték.

1948-ban készült el az új, 135 kilowattos nagyadó, amely jelenleg is sugározza a kossuth rádió műsorát, immár csaknem két és félmillió előfizetőnek. a becsülettel kiszolgált adóberendezést most leváltják. az év végére befejeződik a lakihegyi rádió adóállomás rekonstrukciója, s a jövő év elejétől két párhuzamos járatú, egyenként 150 kilowattos - 300 kilowatt összteljesítményű - nagy adó látja el jóminőségűen az egész országot a kossuth rádió műsorával. /mti/

bb. 41. megkezdődött a saláta-export

vid-kz/sk/ká/gy/la

1968. február 27.

a dél-alföld legnagyobb „salátagyárából”, - a szegedi felszabadulás termelészövetkezet termálvizfűtéses kertészetéből - több mint 200 000 fej zöldsaláta kerül az idén piacra. az első exportszállítmányt - 12 300 fej nyolc-tíz dekás zöldsalátát kedden indították utnak a német demokratikus köztársaságba. a szövetkezet a zöldsaláta után retekkel, majd étkezési paprikával jelentkezik. az exportszállítmányokkal párhuzamosan, hetenként két alkalommal budapestre és az ország más városaiba is küldenek primőröket. /mti/

bb. 42. ülést tartott a nógrád megyei kisz-bizottság

vid-fm/tr/ká/gy/la

1968. február 27.

kedden salgótarjánban ülést tartott a kisz nógrád megyei bizottsága. az ülésen - amelyen a forradalmi ifjusági napok megyei előkészületeiről tárgyaltak - megjelent és felszólalt ribánszki róbert, a kisz központi bizottságának titkára is. az ülés második napirendi pontjaként szervezeti kérdéseket vitattak meg. ennek során bandur károlyt - aki négyéves tanulmányutra a szovjetunióba utazik - felmentették megyei elsőtitkári funkciójából. helyébe skoda ferencet, a kisz eddigi szécsényi járási titkárát választották meg. /mti/

15.45/gy

- 26 -

bb. 43. beemelték a szolnoki papírgyár cellulóz üzemének óriás tartályát

vid-szf/lk/ká/gy/la

1968. február 27.

a vegyiműveket szerelő vállalat 16 tonna súlyú, száz köbméter tartalmu óriás tartályt készített a szolnoki papírgyárnak. a tartályt összeszerelve, különleges tréleren szállították rendeltetési helyére, a papírgyár cellulóz üzemébe.

a tizenkét méter magas, hat méter átmérőjű tartály helyére emelése sem volt könnyű feladat: óriás darukkal állították fel beiontábjaira. a hat oszlopon álló, lefuvató tartály az eddigi három gőmfűző tartály munkáját egészíti ki. üzembehelyezésével hőenergiát nyernek vissza, amelyet a készülékekbe adagolandó vegyszer melegítésére használnak fel. /mti/

bb. 44. a 104 éves kelbert gáspár köszöntése a baranya megyei lapáncsán

a vid-fm/lk/ká/gy/la

1968. február 27.

a helyi tanács, a termelészövetkezet, a vöröskereszt és a nőtanács küldöttsége, valamint az iskola uttörőinek ének-kora köszöntötte a 104 éves kelbert gáspárt születésnapján, február 27-én lapáncsán otthonában. az idős embert megajándékozták. kelbert gáspár jó egészségnek örvend, étvágya kifogástalan. csak a napi boradagját csökkentette a tavalyihoz képest. a telet tartja legáltnokabb ellenségének, délig az ágyban marad és csak ebéd után jár körül az udvarban, az istállóban, hogy megnézze, rendben vannak-e a jószágok. az almozást, a vakarást azonban majd csak tavasszal vállalja, mert - ugymond - az erővel is gazdálkodni kell, nemcsak a borfogyasztással. /mti/

bb. 48. földgáz-szolgáltatásra térnek át debrecenben

a vid-fm/tr/ká/gy/la

1968. február 27.

kedden a debreceni városi tanács végrehajtó bizottságának ülésén ismertették debrecen gázellátásának helyzetét. ismertették az országos közlaj- és gázipari tröszt műszaki tanácsának döntését, amelynek értelmében debrecenben a háztartási, fűtési, valamint ipari gázfogyasztási igényeket hajdusoboszlói földgázzal kell kielégíteni.

/folyt. köv./
16.00/gy

- 27 -

W
W

bb. 48. /földgáz-szolgáltatásra... folyt./ gy

a földgáz-szolgáltatás jóval olcsóbb, mint a városi gázszolgáltatás; a földgáz szállítása ugyanis kompresszorozási költséget nem igényel, mert saját nyomásával jut el a fogyasztókhoz. 1967-ben kezdődött meg a helyi energia nagyarányú felhasználása, s tavaly több mint négyezer debreceni lakásba vezették be a hajdusoboszlói földgázt. az idén szintén négyezer lakást kapcsolnak be.

az ülésen bejelentették, hogy 1970-ig debrecen egész területén befejezik a földgázra való átállás munkáját. a későbbiekben - a további igényeknek megfelelően - újabb távvezeték építenek hajdusoboszlótól a városig, és így szinte korlátlan lehetőség nyílik a földgáz felhasználására./mti/

bb. 46. százezer tonna teljesítményű új berendezést helyeztek üzembe az almásfüzitői timföldgyárban

a vid-szf/lk/ká/gy/bs

1968. február 27.

nagy jelentőségű eseményhez érkezett a bővülő almásfüzitői timföldgyár: a tervezettnél nyolc hónappal korábban megkezdték a termelést a 20 millió forint költséggel épült harmadik új autokláv-sorral.

ebben a készülék-sorban zajlik le az egyik legfontosabb vegyi folyamat: nagy nyomáson és igen nagy hőfokon oldják ki a bauxitból a timföld alapanyagát. az évi százezer tonna teljesítményű nagyfokuan automatizált gépsort az aluterv tervei szerint a csepeli egyedi gépgyár készítette. felszerelésénél a budapesti gyár- és gépszerelő, valamint számos más vállalat munkásai kiváló teljesítménnyel dolgoztak és oroszánrésziük van a nyolc hónapos időmegtakarításban.

az 1962. óta másfél milliárd forintos beruházással bővülő almásfüzitői gyárban az idén adják át az utolsó új termelő berendezést. az idei program teljesítésével lehetővé válik, hogy 1970-re a rekonstrukció előtti mennyiség kétszeresét, évi 280 000 tonna timföldet gyártsanak./mti/

16.10/gy

- 28 -

KE
1620

bb. 45. a tit, az agroinform és az ibusz a mezőgazdasági dolgozók széleskörű hazai és külföldi tapasztalatcseréjét - több mint 250 állami gazdaság és termelészövetkezet fogad vendégeket

t hbj/ie/lk/il bs

1968. február 27.

új lehetőségek kínálkoznak a mezőgazdasági szakemberek széleskörű hazai és külföldi tanulmányutjaira, illetve tapasztalatcseréjére - jelentette be a kedden tartott sajtótájékoztatón mezei lászló, az ibusz osztályvezetője és molnár istván, az agroinform főigazgatóhelyettese. a tit, az ibusz és az agroinform több hónapos tanulmányozás után feltérképezték, hogy az egyes mezőgazdasági ágazatokban - például növénytermesztés, kertészet, szarvasmarha - sertés - tenyésztés - stb. melyik állami gazdaságban, illetve termelészövetkezetben érték el a legkorszerűbb termelési, tenyésztési módszereket, s ezeknek megismertetésére mely gazdaságok fogadnának vendégeket. ezt eddig több mint 250 állami és termelészövetkezeti gazdaság vállalta. a mezőgazdasági dolgozóknak, tsz- parasztoknak javasolják, hogy ezeket a korszerű gazdaságokat látogassák meg, és tapasztalatcsere során szerezzenek új ismereteket. ugyanakkor lehetőség kínálkozik arra is, hogy állami gazdaságok, termelészövetkezetek dolgozói, közöttük elsősorban a mezőgazdasági szakemberek csoportosan eljussanak a szovjetunióba, bulgáriába, csehszlovákiába, jugoszláviába, lengyelországba, a német demokratikus köztársaságba, például a gabonabetakarítás és raktározás gépesítésének, a korszerű erdőgazdaság, a szőlészet és növényvédelem legújabb vívmányainak tanulmányozására.

az új utazási lehetőségek ismertetésére az ibusz, a tit és az agroinform több mint tízezer példányban tájékoztatót adott ki, amelyet megkaptak a termelészövetkezetek területi szövetségei, az állami gazdaságok, tsz-ek, a tanácsok mezőgazdasági osztályai. a tanulmányuttal egyidejűleg természetesen lehetőség kínálkozik egy-egy tájegység, nagyobb, történelmi emlékekben gazdag vidéki város megtekintésére, egy-két napos pihenésre, külföldi utakon pedig az idegenforgalmi érdekességek megismerésére. az előjelek szerint a hazai tapasztalatcseréutazásokra már március elején sor kerül./mti/

--

- 29 -

bb. 47. a megelőző munka eredményeként fokozatosan csökken a tbc-s betegek száma csongrád megyében

vid tr/ká/gy/bs

1968. február 27.

a csongrád megyei tanács végrehajtó bizottságának keddi ülésén az egészségügyi szervek jelentése alapján megállapították, hogy a tbc-s betegek száma fokozatosan csökken a megyében. mindez jórészt a rendszeres megelőző munkának, a lapangó esetek időben történő felfedezésének az eredménye. tavaly az arra kötelezett lakosság kilencvennégy százaléka jelent meg tüdőszűrésen. a vizsgálatok alapján 372 új beteget vettek nyilvántartásba, negyvenöt százalékkal kevesebbet, mint 1960-ban.

a megelőzés, a bcg-oltások eredményeként a felnőtt korba jutó korosztályok egyre kisebb százalékban esnek át tbc-s fertőzésen. előre láthatóan négy-hat év múlva a megyében a kórházi tbc-s tüdőosztályokon a betegek csökkenő száma miatt 100-120 ágyat már más célra vehetnek igénybe. számíthatnak arra is, hogy a tüdőn kívüli gümőkóros esetekre fenntartott osztályok ágyainak számát is fokozatosan csökkenthetik./mti/

bb. 49. újabb lakásokat adtak át a diósgyőri bulgárföldön

vid-szf/gg/ká/gy/bs

1968. február 27.

a borsod megyei építőipari vállalat dolgozói a diósgyőri bulgárföldön kedden újabb 56 lakást adtak át. ezen a területen az év első két hónapjában 112 új otthon készült el. miszkolcnak ezt az új lakótelepét a közeli Lenin kohászati művek nagytöltőjének melléktermékéből: habosított kohósalakból építik. a korszerű eljárással összesen 864 lakást építenek. négyszázhetvennégyen már beköltöztek a tulajdonosok. augusztusra elkészül a lakótelep nyolc tantermes általános iskolája és az idén hozzáfognak a százhetes óvoda, a 80 gyermek befogadására alkalmas bölcsőde, az abc áruház, valamint a harmadik kerületi tanács új székházának építéséhez is. ezeket, valamint a még hátralevő lakásokat a terveknek megfelelően 1970-ig átadják./mti/

16.20/e

- 30 -

16/20

bb. 50. sajtótájékoztató az ndk nagykövetségén

t fe/hré/sr/gy/bs

1968. február 27.

március 1-én ünneplik a német demokratikus köztársaságban a nemzeti néphadsereg megalakulásának 12. évfordulóját. a küszöbön álló évforduló alkalmából kedden az ndk budapesti nagykövetségén gerhard spakowska alezredes, katonai és légügyi attasé sajtótájékoztatót tartott. utalt arra, hogy a bonyolult nemzetközi helyzet az imperializmus megnövekedett agresszivitása arra kötelezi az ndk nemzetihadseregét, hogy fokozza harckészségét, szervezetségének megszilárdítását.

a katonai attasé ezután arról szólt, hogy az ndk népi kamarája az elmúlt év decemberében elhatározta, hogy bizottságot alakít az ndk szocialista alkotmányának kidolgozására. az alkotmány-tervezet 7. cikkelye kimondja, hogy „a nemzeti néphadsereg a béke megőrzése érdekében ápolja a szoros fegyverbarátságot a szovjetunió és a többi szocialista állam hadseregével,„ ebből is világosan kitűnik, hogy az ndk népe létjogosultságának tekinteti a megbonthatatlan fegyverbarátságot a szocialista államokkal és baráti hadseregeivel, közöttük a magyar népköztársaság néphadseregével.

- a német demokratikus köztársaság - mutatott rá a katonai attasé -, a legnagyobb figyelmet szenteli a munkás-paraszt állam katonai megerősítésére, a szocialista védelmi szövetség megszilárdítására. tudatában vagyunk annak, hogy a béke fenntartása, a szocialista vívmányok biztosítása érdekében milyen feladatok hárulnak az ndk nemzeti néphadseregére. e feladatok megoldásához abból meritünk erőt, hogy olyan hű és megbízható fegyverbarátok állnak mellettünk, mint a szovjet hadsereg, a magyar néphadsereg és a többi testvéri országok néphadseregei, amelyek velünk együtt örköznek a békén./mti/

nép

bb. 51. megkezdte a termelést a köröshegyi új téglagyár

vid-szf/sk/ká/gy/bs

1968. február 27.

a sokasodó balatoni építkezések anyagellátására a somogyzala megyei téglá- és cserépipari vállalat köröshegyen 30 millió forintos beruházással, teljesen automatizált téglagyárat építtetett. az üzemben, amely évente 20 millió téglát állít elő, kedden begyújtották a kemencét és ezzel a gyár megkezdte a termelést./mti/

16/20

- 31 -

bb. 52. új üzem az ózdi nők foglalkoztatására

vid szf/sk/ká/il bs

1968. február 27.

Ózdon évek óta gond a női munkaerő elhelyezése. a debreceni ruhagyár fiókküzemének letelepítése és egy helybeli háziipari kötőszövetkezet megalakítása tavaly már enyhített ezen a gondon. kedden átadták a városban egy új üzemegységet, a budapesti kötő háziipari termelőszövetkezet ózdi leányvállalatát, amely újabb 120 nőt alkalmaz. a kötőgépek már felszerelve várták a város asszonyait, leányait, akiket hat hét alatt tanítanak be./mti/

..-

bb. 53. a vöröskereszt baranya megyei elnökségének ülése

vid fm/gg/ká/il bs

1968. február 27.

a vöröskereszt baranya megyei elnöksége kedden kibővített ülésen tárgyalt a megye vöröskeresztes szervezeteinek tavalyi munkájáról. a tanácskozáson résztvett és felszólalt rostás István, a vöröskereszt országos szervezetének főtitkára is. bejelentette, hogy az 1967 évi összesített versenyeredmények alapján az országos mozgalomban baranya érte el az első helyezést. a megyén belül pedig a komlói városi, a szigetvári járási és a mohácsi járási szervezetek végezték a legeredményesebb vöröskeresztes munkát. a legkiválóbb társadalmi aktivistákat jutalomban részesítették./mti/

..-

bb. 54. százkilencvenegy mhsz-klub bács-kiskun megyében

a vid fm/gg/ká/il bs

1968. február 27.

a magyar honvédelmi szövetség átszervezésének és a polgári védelem fejlesztésének megyei tapasztalatairól tárgyalt keddi ülésén a bács-kiskun megyei tanács végrehajtó bizottsága. megállapították, a helyi tanácsok mindenütt aktívan segítették az mhsz-klubhálózat kialakítását.

a megyében az azelőtt működő 136 alapszervezet helyett 191 mhsz-klub alakult január végéig. ebben az évben 3100 fiatal sajátítja el a különféle járművek vezetését. tovább növekedett a repülő- az ejtőernyős- és a könnyűbúvárképzés iránti érdeklődés újabb ötven fiatal részeseül ejtőernyős- negyven pedig könnyűbúvár-képzésben. képzett oktatók vezetik a polgári védelem oktatást is./mti/

..-

- 32 -

16.35/il

16.35
17.00

bb.56. öthónapi szabadságvesztésre ítélték egy garázda fiatal-embert

a vid fm/gg/ká/il bs

1968. február 27-

folytatólagosan elkövetett garázdaság miatt kerül bíróság elé tóth Mihály Tardosbányai gépkocsivezető. a 25 éves alkoholista fiatalember állandóan rémületben tartotta környezetét, zavarta a köznyugalmat. rendbontásai folytonosan ismétlődtek. otthonában tört-zuzott, és mivel édesanyját durván bántalmazta, korábban már rendőrhatalósági figyelmeztetésben is részesült. a bálkon és más rendezvényeken verekedést kezdett, kihívóan viselkedett. egy alkalommal a segédrendőröket és a segítségükre siető személyeket is megtámadta. az esztergomi megyei bíróság most jogerőre emelte a tatai járásbíróság ítéletét. az előzetes letartóztatásban levő tóth Mihályt öthónapi szabadságvesztésre ítélték és alkoholelvonó kezelésre kötelezték./mti/

..-

bb.57. borsó a kutban

vid fm/tm/ká/il bs

1968. február 27.

társadalmi tulajdon megkárosításáért került a bíróság elé vadászi Zoltán büntetett előéletű tiszalöki lakos. mint a helyi rákóczi tsz állatgondozója, jól ismerte a raktározás körülményeit, s a múlt év novemberében társával négy zsák borsót lopott, s azt lakására vitte. a következő éjjel ismét behatoltak a raktárba, de amikor elindultak a lopott borsóval, az éjjeliőr észrevette őket. ezért a zsákokat eldobták és elfutottak.

vadászi Zoltán azonban attól tartott, hogy felismerték, s az előző éjjel lopott borsót a kutba öntötte. nem számolt azzal, hogy a borsó, ha teleszivja magát vízzel, feljön a felszínre. vadászi valóban felismerték, s a bizonyítékot sem kellett sokáig keresni.

vadászi Zoltánt a tiszalöki járásbíróság - nem jogerősen - egy évi szabadságvesztésre ítélte./mti/

..-

16.45/il

- 33 -

16.45
17.00

bb. 58. vidám farsang-bucsuztató vas megye nemzetiségi községeiben
vid fm/tm/ká/il bs 1968. február 27.

a horvát nemzetiségű ólmodi községben évszázados hagyomány a farsang-bucsuztató. kedden kora reggel maskarába öltözött férfi-pár - egyik tarka menyecske ruhában, a másik ingben és szalmával kitömött bő gatyában - járta énekszóval a házakat, s a gatyaszárban levő szalmát a libák tojóféskéibe szórta. Jó „libás”, esztendőt kívántak a ház népének, mivel a faluban ez a fő háziszárnyas és fontos jövedelemforrás.

a német nemzetiségű felsőcsatáron rozmaringotás-sal bucsuztatták a farsangot. a legények csoportosan zeneszóval, nótával keresték fel a lányos házakat, ahol a lányok a régi népszokás szerint rozmaringgal díszítették fel őket. a gazda sonkával, borral kínálta a vendégeket./mti/

bb. 59. józsef attila emlékplakettek ~~adott~~ adtak át makón
vid fm/gg/ká/il bs 1968. február 27.

a makói józsef attila emlékbizottság, amely ünnepségsorozaton emlékezett meg a költő halálának harmincadik évfordulójáról, - kedden tartotta ünnepélyes záróülését. dr. forgó istván, a városi tanács vb elnöke józsef attila emlékplaketteket adott át a rendezvényeken közreműködőknek. a díszes plakett - ispánki józsef szobrászművész alkotása - a költő portróját ábrázolja.

az ünnepségen ismertetett zárójelentés szerint a makói józsef attila hetek alkalmából tartott irodalmi műsorokon, kiállításokon, emléktábla-avató és koszorúzási ünnepségeken több mint tízezer érdeklődő vett részt.

a tanácskozáson bejelentették, hogy a városi tanács határozata alapján 1969-től minden évben április 4-11 között rendeznek majd józsef attila-ünnepségeket a költő születésének évfordulója alkalmából./mti/

16.55/il

- 34 -

bb. 55. ünnepi megemlékezés az illegális losonci bányász-konferencia 40. évfordulójáról

b vid-fm/tm/ká/gy/la

1968. február 27.

kedden ünnepi emlékülést tartottak baglyasalján az illegális losonci bányász-konferencia 40. évfordulója alkalmából. az emlékülésen breshó gyula a baglyasaljai pártszervezet titkára méltatta a konferencia történelmi jelentőségét.

a kommunisták magyarországi pártja központi bizottsága -1928-ban - a hazai bányamunkások nyomoruságos helyzetét ismerve - közvetlen eszmecesterét kezdeményezett a salgótarján-környéki bányászok kommunista képviselőivel. a találkozót a kommunisták csehszlovákiai pártja készítette elő dr. herz sándor fogorvosnak, a csehszlovák törvényhozás háza kommunista szenátorának losonci lakásán. a határon túli illegális bányász-konferenciát 1928. március 1-én és 2-án tartották. a kmp központi bizottságát kun béla, révai józsef és orosz nándor, a salgótarján-környéki bányamunkás-mozgalmat a magyarországon elsőként létrejött baglyasaljai kerületi bizottság tagjai, eppich ede, kakuk józsef, pothornik józsef és targos árpád, továbbá hován józsef, kupka józsef, miskei sándor és sulyok andrás baglyasaljai, illetve salgótarjáni kommunista bányászok képviselték.

a kétnapos konferencia - amelyen a kmp központi bizottsága a hazai helyzet reális elemzéséhez szükséges információkat ezúttal közvetlenül a hazai proletáriátus egyik legharcosabb rétegének, a bányászoknak a képviselőitől kérte - határozatában rámutatott, hogy csakis a helyes pártszervező munka lehet a forradalmi munkásmozgalom újabb politikai és szervezeti fellendülésének alapja. a losonci bányász-konferencia határozott a kmp sejt-szervezetének és kerületi bizottságainak kiépítéséről is, és az ezzel kapcsolatos feladatokat az ebben az időben már jól működő salgótarján-környéki kommunista és kimsz-szervezetekre bízta.

a losonci konferenciát követő hónapokban meggyorsult a kmp illegális szerveinek kiépülése, s ezzel egyidőben tovább forradalmasodott a magyar bányamunkás-mozgalom. ezt többi között az 1929-es bányász-kongresszus és a négyhetes bányász-sztrájk is mutatta. a 40 éve tartott losonci konferencia a csehszlovák és a magyar munkásosztálynak a magyar és a szlovák tanácsköztársaság megdöntését követő első közös nagy akciója volt.

a losonci bányász-konferencia 40. évfordulója alkalmából rendezett emlékünnepségen köszöntötték a kommunista és munkáspártok budapesti konzultatív találkozóját./mti/

17.10/gy

- 35 -

17.10

bb. 60. hármas együttműködési szerződés komplett baromfifeldolgozó berendezések tervezésére, gyártására, értékesítésére

1 sz/lk/le/il bs

1968. február 27.

a közös érdekeltség alapján együttműködési szerződést kötött a komplex külkereskedelmi vállalat, az élelmiszeripari tervező vállalat és a 20 kisipari szövetkezet összefogásával működő gépipari fővállalkozó kisipari szövetkezet. a megállapodás komplett baromfifeldolgozó berendezések, és ahhoz tartozó gépegységek tervezésére, gyártására, szerelésére és külföldi értékesítésére vonatkozik. a magyar ipar - részben a kisipari szövetkezetek közreműködésével - magas műszaki követelményeknek megfelelő baromfifeldolgozó üzemek exportjára képes. a szerződést aláíró három fél megállapodott abban, hogy a következő három évben külföldön értékesített berendezések forint nyereségében egyenlő arányban osztoznak. igazgató-tanácsot hoztak létre, amely legalább negyedévenként összeül és meghatározza a piackutatással, a műszaki fejlesztéssel, a termeléssel és az értékesítéssel kapcsolatos közös tennivalókat./mti/

--

bb. 61. kádár jános, losonczi pál, focs jeno és kállai gyula fogadta hazánk új helsinki nagykövetét

tr/sr/il bs

1968. február 27.

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára fogadta rónai rudolfot, hazánk új helsinki nagykövetét, aki a közeljövőben utazik állomáshelyére. a nagykövetet fogadta losonczi pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke, focs jeno, a minisztertanács elnöke és kállai gyula, az országgyűlés elnöke is./mti/

--

bb. 62. vasárnap indulnak a balatoni személyhajók

vid szf/sk/ká/il bs

1968. február 27.

a mahart balatoni hajózási üzemigazgatósága közli, hogy március 3-án, vasárnap a siófok-balatonfüred-tihany, valamint a fonyód-badacsony közötti személyhajó járatot továbbá a tihany-rév-szántódrévi kompjáratot megindítja./mti/

--

- 36 -

17.10/-il

17.10

bb. 63. három megye mezőgazdasági vezetőinek tanácskozása székesfehérvárott

vid kz/sk/ká/il bs

1968. február 27.

fejér, győr-sopron és komárom megye mezőgazdasági vezetőinek részvételével rendeztek tanácskozást kedden székesfehérvárott. az értekezleten, amelyen részt vett szabó istván, a termelőség-szövetkezetek országos tanácsának elnöke is, dr. gergely istván mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettes tartott tájékoztatót a mezőgazdasági időszerű kérdéseiről./mti/

--

bb. 64. „tikverőzés”, mohán -, bajuszt, kaptak a községen átutazók

a vid fm/sk/ká/il bs

1968. február 27.

a fejér megyei moha község fiataljai felújították a falu jellegzetes farsangbucszató hagyományát, a „tikverózt”, az évszázados szokásokhoz híven kedden 10-12 ifju álarcot öltött, maskarákba öltözött, s az ijesztő külsejű sereg kereplőkkel, fedőkkel zajt keltve vonult végig a falun. nagy riadalmat okoztak a tyukok között, bebújtak az ólakba, kiverték a baromfiakat, s a banda két menyecskének öltözött tagja összesegyjtötte a tojásokat. ha az előrelátó háziasszony már eltüntette a tyukok napi „termelését”, az éléskamrákból „csalogatták”, ki a rántottának valót, amit este a közös táncmulatságon fogyasztottak el.

a „tikverőzők”, bekormozták a házigazdák arcát, s különböző tréfás rigmusok közepette, megszépítették, a lányokat, asszonyokat is. nem kegyelmeztek a községen áthaladó járművek autóbuszok utasainak sem: csak „bajuszfestés”, után engedték őket tovább haladni. a „tikverők”, és a falu népe kitünően szórakoztak a farsangbucszató mulatságon, a pórujárú utasok, gépkocsivezők többsége azonban valószínűleg nem „értékelté”, ezt az évszázados hagyományt./mti/

--

- 37 -

17.17/il

17.17

bb. 65. békés andrás, a magyar állami operaház rendezője

i ol/lk/sr/il bs

1968. február 27.

a napokban érkezett haza egyhónapos olaszországi tanulmány-
utjáról. békés andrás az olasz kormány ösztöndíjával tartó-
zkodott itáliában, ahol a római, mitánói és nápolyi színházak
valamint a televízióművészi munkájával, a helyi színészkép-
zés módszereivel ismerkedett. több intézményben több
olasz nyelvű előadást tartott a magyar színházi életéről./mti/
--

bb. 66. elhunyt somogyi gyula honvédelmi ezredes

tr/sr/il bs

1968. február 27.

a zrinyi miklós katonai akadémia főtanára. temetése március
2-án lesz, a farkasréti temetőben./mti/
--

bb. 67. határozottan csökken a fővárosban az influenzajár-
vány

i ms/gk/sr/il bs

1968. február 27.

a fővárosi kórház-nál tájékoztatták az mti munkatársát:
a budapesti megkezdődött influenzajárvány várva-várt csökke-
nése.

- a hétfői napok adatait egybevetve - amelyek egyébként
a szombat-vasárnapi elmaradt betegek egy részének jelentkezésé-
vel mindig kiugró számokat mutatnak - azt látjuk, hogy február
5-én, a járvány kezdetekor 12 000, a következő hétfőn csaknem
23 000, majd mintegy 27 000, most pedig valamivel több mint
17 000 megbetegedést jelentettek. ez a szám a két legsúlyosabban
járványos hét adataival szemben hétézres illetve tízezres
csökkenést mutat. az iskolai hiányzások aránya is 11 százalé-
ra csökkent. mindebből azt a következtést vonjuk le, hogy a
járvány, amely a múlt hét derekán, kedden és szerdán kulminált,
most már folyamatosan csökken. a kedden bejelentett
új betegek száma becslés szerint 12 000.

/folyt.köv./
17.20/il

- 38 -

KE
1968

bb. 67. / határozottan ... 1. folyt/ il

- a járvány lefolyása eddig teljesen megfelelt a korábbi
tapasztalatoknak, a tetőpontot a harmadik hét közepén érte
el, mint hogy a betegség teljes visszahúzódása általában két-
szer annyi időt vesz igénybe, mint a járvány kifejlődése,
előreláthatólag még jó két hétbe telik, hogy a főváros telje-
sen megszabaduljon az idei influenzától.

a kórház szakemberei azt is elmondták, hogy tizennégy
fővárosi kórházban hoztak létre influenza-osztályt a rászoru-
ló betegek ápolására. a tapasztalat szerint a különböző sző-
vődménnyel kórházba kerültek ápolása a szokottnál valamivel
hosszabbra nyúlik, átlagban 10-12 napot vesz igénybe. ez
jórészt abból adódik, hogy főleg az idősebb betegek kerül-
nek kórházba, akik egy részénél már különböző „alapbetegsé-
gek”, szervi károsodások állnak fenn, és az influenza hatására
általános állapotuk is rosszabbodik. ugyanakkor a szövődmény
nélküli esetek változatlanul gyorsan, két-három nap alatt gyó-
gyulnak./mti/
--

bb. 68. üdülőhely, téli sportközpont lesz a bürzsöny

b vid szf/tné/il bs

1968. február 27.

a duna-kanyar Intéző Bizottság bürzsöny-szakbizottsága
kedden ülést tartott: a nagyhideghegy és környéke rendezési ter-
vének előkészítéséről tárgyalt. a szakbizottság azzal a cél-
tal alakult, hogy a téli sportok központjává és üdülőhellyé fej-
lessze a bürzsönyt. a festői táj igen közel van a fővároshoz,
így elsősorban a budapestiek pihenőhelye lehet. kiválóan
alkalmas téli sportokra is, mert hóviszonyai jobbakké a mátra
hegységénél.

a téli sportok központjává a nagyhideghegyet jelölték ki.
itt a szakbizottság kezdeményezésére a váci forte gyár dolgozói
társadalmi munkával ideiglenes sífelvonót építettek. ugyancsak
működik a mentőállomás, továbbá telefon-összeköttetést terem-
tettek a nagyhideghegyi turistaház és királyrét között.

a bizottság tagjai kidolgozták a tájat összekötő nagyfe-
szültségű villamos vezeték nyomvonalának tervét, a buda-
pestvidéki postaigazgatóság dolgozói pedig társadalmi mun-
kában összeállítják a telefonhálózat kiépítésének végleges
programját.
/folyt.köv./
17.30/il

- 39 -

KE
1968

bb. 68. / Üdülőhely 1. folyt/ il

megkezték a nagyhideghegyi meteorológiai állomás felépítését is. itt korszerű eszközökkel vizsgálják majd a bürzsöny időjárását. a tervek szerint nagylirtás-pusztán szót üdülőt építenek ötven gyermek részére.

a szakbizottság a nagyhideghegy és környéke rendezési tervének kidolgozásán kívül azon munkálkodik, hogy a bürzsönyt védett területté nyilváníttassa./mti/

bb. 69. magyar-csehszlovák egyezmény a rajka és gönyü közötti duna-szakasz hajózási feltételeinek javítására

i sb/lk/ie/il bs

1968. február 27.

a duna 142 kilométer hosszú közös magyar-csehszlovák szakaszán a rajka és gönyü közötti 59 kilométernyi hordalékos és zátonyos duna-mederben kedvezőtlenek a hajózási viszonyok. ezért a magyar népköztársaság és a csehszlovák szocialista köztársaság kormánya egyezményt kötött a hajózási feltételek javítására.

az egyezménynek megfelelően komárno székhellyel közös magyar-csehszlovák szervezetet alakítanak rajka-gönyüi duna-szakasz folyami igazgatóság néven. a közös szervezet feladata, hogy a szükséges vízi munkákkal javítsa a hajózási feltételeket, gondoskodik ezen a duna-szakaszon a folyam szabályozásáról, a hajót fenntartásáról és fejlesztéséről, továbbá a duna bizottság ajánlásainak figyelembevételével megállapítsa a hajózás szabályait.

az egyezményt kedden írta alá prágában a magyar népköztársaság kormánya nevében dégen imre államtitkár, az országos vízügyi főigazgatóság vezetője, a csehszlovák szocialista köztársaság kormányának képviselőjében pedig josef smrkovsky, erdő- és vízgazdálkodásiügyi miniszter. az aláírásnál jelen volt kovács imre prágai magyar nagykövet is./mti/

17.38/il

KL
1968

- 40 -

bb. 70. lipcsébe induló divatmodellek bemutatója

t sz/gg/ie/gy/bs

1968. február 27.

a divattervező vállalat és több konfekció gyár tervezte, készítette el azt a kollekciót, amely a jövő héten kezdődő tavaszi lipcsei vásáron képviseli a magyar divatot. a kollekciót kedden délután mutatták be a hungarotex külkereskedelmi vállalatnál, mielőtt a negyven modellt - ruhát, kabátot, kosztümöt - négy manekennel együtt utnak indították volna lipcsébe.

a hungarotex 1948 óta rendszeresen részt vesz a lipcsei vásár divatbemutatóin, ahol nagy nemzetközi mezőnyben versenyez a divat. bemutatják a magyar textil- és ruházati ipar termékeit a lipcsei ring messehaus 200 négyzetméteres magyar kiállításán is, ahol kötött holmik, textil méterárak és más hasonló termékek kapnak helyet.

a lipcsei divatbemutatón ezuttal szereplő magyar kreációk a romantikus és az olimpiai stílus jegyében készültek. a romantikát a női ruháknál a fok fodor, pié, tűzés, virág, zsabó, a férfiak öltözködésében pedig a hosszított, harangalaku zakó, és a színes - rózsaszín, sárga - ing jellemzi./mti/

bb. 71. vásárosnaménynál tetőzött a tiszta árhulláma - harmadfoku készülség a turnál és a bodrognál

ö sb-vid/tr/ie/gy/bs

1968. február 27.

a felső-tisza tiszabecs - vásárosnamény közötti szakaszát őrző árvízvédelmi brigádok 23 tehergépkocsit megtöltő védelmi felszereléssel állnak készenlétben a gátaknál, hogy szükség esetén a legváratlanabb helyen is gyors beavatkozással hártssák el a veszélyt. tiszabecsnél a hétfő délutáni tetőzéstől kedden délig 174 centiméterrel apadt a víz. viszonylag gyors tehát az ár levonulása, s miután az alsóbb szakaszokon a meder szélesebb, csökkenő az árhullám tetőzése. kedden a késő délutáni órákban vásárosnaménynál tetőzött az áradás 800 centiméter körüli vízzinttel, s ez a vízállás a tiszabecsi 21 centiméter helyett nem egészen egy méternyire közelítette meg a maximumot. az ár levonulásának megfelelően kedden tiszabecs és tivadar között harmadfokról másodfokra mérsékeltek az árvízvédelmi készültséget. óvatosságból tivadar és vásárosnamény között még fenntartják a harmadfoku készültséget, s lejjebb az árhullám közeledtével vásárosnaménytől tokajig másodfoku, tokaj és tiszafüred között elsőfoku készültséget tartanak.

/folyt. köv./

18.15/gy

- 41 -

KL
1968

bb. 71. /vásárosnaménynál... folyt./ gy

az északkeleti országrész mellékfolyói közül a bodrog és a tur árad a legjobban. a keddre virradó éjjel a tur árhulláma garbolcánál 466 centiméteres vízzinttel tetőzött, s ezért kirendelték a harmadfoku készültség erőit. hajnalban megkezdődött az apadás és délig 27 centiméterrel csökkent a vízzint. az északmagyarországi vízügyi igazgatóság jelentése szerint óránként 3,5 centiméterrel áradt a bodrog, kedden délben felsőbereckinél 622 centiméterrel jelzett a vízmércse, s így félméternyire megközelítette a maximumot. ezért a folyó teljes magyar szakasza harmadfoku árvízvédelmi készültséget rendeltek el. az előrejelzések szerint a múltévihez hasonlóan most is találkozhatunk a tiszta és a bodrog árhulláma. a tiszta áradása tehát lassítja majd a bodrog vízének levonulását és hosszabb védekezésre kell felkészülni. ennek megfelelően kedden délelőtt a bodrog sárospataki, halászhomoki és kengyeli szakaszán mintegy háromkilométer hosszú polietilén fóliával megkezdtek a gátak vízfelőli oldalának szigetelését, s a feltámadó szélben több helyen a hullámverés ellen is védeni kellett a töltéseket. a bodrog kivételével apadnak az észak-keleti országrész folyói, s miután csapadékutánpótlást - az utóbbi 24 órában - nem kaptak, további vízzint csökkenés várható.

A Körösökön a múlt héten levonultak az árhullámok. ezért a körösvidéki vízügyi igazgatóság megkezdte a kettős körös békés térségében meggyengült 500 méteres töltésszakaszának megerősítését, hogy felkészülten fogadják majd a tavaszi árhullámokat. /mti/

bb. 72. megnyílt az ndk fotó- és könyvkiállítás

t fe/tné/sr/gy/bs

1968. február 27.

A német demokratikus köztársaság nemzeti néphadserege megalakulásának 12. évfordulója alkalmából kedden fotó- és könyvkiállítás nyílt a magyar néphadsereg központi klubjában. az ünnepi megnyitón résztvett a honvédelmi minisztérium és a budapesti helyőrség több magasrangú tábornoka és tisztje, ott voltak az ndk budapesti nagykövetségének képviselői, továbbá a baráti országok katonai attaséi, és az ideiglenesen Magyarországon állomásozó szovjet csapatok magasrangú képviselői.

Gerhard Spakowska alezredes, az ndk budapesti nagykövetségének katonai és légügyi attaséja mondott köszönetet a tárlat megrendezéséért, amelynek gazdag anyaga átfogó képet ad az ndk nemzeti néphadseregének fejlődéséről. /mti/

18.25/gy

- 42 -

1968

bb. 74. az egyesült államok kommunista pártja főtitkárának találkozása az újságírókkal

t vt/gk/gy/bs

1968. február 27.

Gus Hall, az egyesült államok kommunista pártjának főtitkára, valamint az amerikai testvérpárt küldöttségének tagjai kedden a magyar sajtó házában találkoztak a hazai és a külföldi sajtó képviselőivel. a rögtönzött sajtókonferencián Gus Hall elmondta az újságíróknak, hogy az a megtiszteltetés érte: a konzultatív találkozó keddi tanácskozásának egy részében ő elnökölt. ezután aláhuzta: az amerikai küldöttség véleménye szerint az egyesült államok népe súlyos, nehéz kérdésekkel néz szembe. a legalapvetőbb kérdés az, hogyan lehet megmenteni az egyesült államokat saját kormánya politikájának következményeitől, hogyan térhetne vissza az usa a béke útjára. ilyen értelemben talán először fordul elő, hogy népünk égető nemzeti érdekei és a haladó emberiség általános érdekei egybeesnek - írta hozzá a főtitkár -, ezért nem látunk ellentmondást abban, hogy részt veszünk e tanácskozáson, amelynek témája az, hogyan mozgósítsuk a világot, hogy véget vessünk az egyesült államok agresszív politikájának.

A konzultatív találkozó résztvevői lényegében kedden kezdték meg az érdemi vitát, amely véleményünk szerint jól halad. nem kétséges, hogy e találkozó történelmi lépést jelent a kommunista világmozgalom újraegyesítése felé. igen nagy jelentőségűnek tartjuk a világ antiimperialista erőinek egyesítését, ezért e tanácskozást az általános társadalmi haladás szempontjából is fontos állomásnak tekintjük.

Gus Hall ezek után kérdésekre válaszolt. egyebek közt rámutatott: az egyesült államok népe különböző módokon igyekszik kifejezésre juttatni, hogy nem ért egyet kormánya vietnami politikájával. ez tükröződik Eugene McCarthy elnökjelöltségében, a kongresszusi jelöltek személyének megválasztásában és egyebekben is. pillanatnyilag azonban nehéz lenne megmondani, hogy mindez végső soron milyen hatást gyakorol Johnson választási esélyeire, az ellenjelölt ugyanis a republikánus párt soraiból kerül majd ki, ha pedig a republikánusok Nixont jelölik, voltaképpen nincs választási lehetőségük az amerikai szavazóknak.

/folyt. köv./

19.10/gy

- 43 -

1968

bb. 74. / az egyesült államok... 1. folyt./ gy

a konzultatív találkozó eddigi részleteiről is érdeklődtek az újságírók. gus hall elmondta: a vita fő formája, hogy a delegációk vezetői nyilatkozatokban fejtik ki álláspontjukat. fontos eredményként értékelte a résztvevő pártküldöttségek magas számát. hangot adott annak a meggyőződésének, hogy a kommunista és munkáspártok nagy találkozója létrejön, s demonstrálni fogja, hogy a kommunista világmozgalom egyesíti erőit. véleménye szerint a találkozón a legtöbb párt résztvesz; de a világértekezletet akkor is megtartják ha néhány párt nem küldi el képviselőit. e mostani konzultatív találkozó jelképnek tekinthető ilyen vonatkozásban.

felvetődött olyan kérdés a sajtókonferencián, hogy esetleg volt-e valamilyen megkülönböztetés a mostani találkozó résztvevőinek meghívásánál. az amerikai testvérpárt főtitkára erre így felelt:

- nem tudom, mire gondoltak, de a meghívásnak volt bizonyos rendje. csak annak a 81 pártnak küldtek meghívást, amelyek az 1960-as moszkvai értekezleten részt vettek. a mostani találkozó határozza majd meg, kit hívjanak meg a világértekezletre. nyilvánvaló, hogy a mostani tanácskozáson jelen nem levő pártokat is meghívják majd.

megkérdezték a sajtó munkatársai gus hall-tól, véleménye szerint hol kerül majd sor a kommunista és munkáspártok világértekezletére?

- a kommunisták világtalálkozójával kapcsolatban sok helyről érkezett invitálás, hogy ott tartsuk a tanácskozást; a szocialista országok fővárosainak többsége is kész arra, hogy fogadja a világértekezletet. mindezt a jelenlegi értekezleten fogjuk megvitatni.

ki foglalkozik a konzultatív találkozó ügyrendjének kidolgozásával? - hangzott a következő kérdés.

- a titkárság, amelybe minden küldöttség egy-egy tagot delegál. a problémák demokratikus alapon történő megoldását illetően meglehetősen egységes állásfoglalás tapasztalható.

gus hall a továbbiakban arról is beszámolt, hogy a konzultatív találkozón résztvevő valamennyi delegáció maga dönti el, hogy nyilvánosságra hozza-e felszólalását, vagy sem. ez tehát az egyes küldöttségek saját álláspontjától függ./mti/

..-

19.20/gy

- 44 -

ME
1970

bb. 75. időjárásjelentés

tné/il bs

1968. február 27.

a meteorológiai intézet jelenti 19 órakor:

néhány órás napsütés

várható időjárás szerda estig: felhőátvonulások, legfeljebb szórványosan előforduló havazással. mérsékelt, helyenként még élénk északi északkeleti szél. a hőmérséklet az évszaknak megfelelő lesz. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán plusz 1, plusz 6 fok között./mti/

..-

bb. 73. vietnami szolidaritási gyűlés nagyvenyimben

vid szf/tné/il bs

1968. február 27.

kedden a dunaujvárossal szomszédos nagyvenyimben, a község továbbá az autótartozékok gyára helyi üzeme és a petőfi termelőszövetkezet nőtanácsa vietnami szolidaritási gyűlést tartott. a gyűlésen, amelyet az üzem szereldejében rendeztek meg, részt vett a székesfehérvári videotonban üzemi gyakorlaton résztvevő három vietnami mérnök, illetve technikus is.

galgóczi zsigmondné gépmunkás beszédében köszöntötte a szabadságáért harcoló vietnami nép képviselőit és a nagyvenyimiek nevében tiltakozását fejezte ki az amerikaiak agressziója ellen. /mti/

..-

19.55/il

-45-

ME
1968

bb. 76. a belügyminisztérium szervei

lkö/sr/gy/bs

1968. február 27.

előzetes letartóztatásba helyezték horst graffunder nyugatnémet állampolgárt, aki külföldi állampolgárokat akart gépkocsiban elrejtve külföldre csempészni. az ügyben a vizsgálat folyik.
/mti/

e m b a r g ó feloldásig!!!

bb. 77. a kommunista- és munkáspártok konzultatív találkozó-
jának keddi ülése

bs/e

1968. február 27.

a kommunista- és munkáspártok konzultatív találkozója kedden folytatta munkáját. a tanácskozáson gus hall, az amerikai egyesült államok kommunista pártjának főtitkára, fernando nadra, az argentin kommunista párt központi bizottságának tagja, claude jones, ausztrália kommunista pártjának alelnöke és erwin scharf, ausztria kommunista pártja politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára elnökölt. felszólaltak:

santiago alvarez, a spanyol kommunis-
ta párt központi bizottsága végrehajtó
bizottságának tagja

a spanyol kommunista párt képviselője aláhuzta a kommunis-
ta- és munkáspártok megfelelően előkészített nemzetközi értekez-
lete összehívásának szükségességét.

az értekező célja lényegében az imperializmus elleni harc,
valamint hozzájárulás a nemzetközi kommunista mozgalom interna-
cionalista alapokon nyugvó egységének helyreállításához és meg-
erősítéséhez. a spanyol kommunista párt kizártnak tartja, hogy
az értekező szándéka valamely kommunista párt elítélése, vagy
„kiközösítése”, lehessen.

/folyt.köv./

23.47/e

23.58

- 46 -

fr

bb. 77. /a kommunista- és...1.folyt./e

kifejezésre juttatta azt az elképzelést, hogy az új érte-
kezőt nem kellene mechanikusan kapcsolni az előbbiekhöz, hogy
a tanácskozáshoz szükséges meghívni kivétel nélkül minden kommu-
nista- és munkáspártot, törekedve arra, hogy azon mindannyian
résztvegyenek, vagy valamilyen formában kapcsolódjanak a ta-
nácskozás feladataihoz. az értekező megtartását azonban nem
kell valamennyi párt jelentéséhez kötni.

az értekezőt észszerű határidőn belül, szabad, demokra-
tikus vita alapján kell megtartani. el kell érni a tanácskozás
alapvető célját, az imperializmus elleni harcban való egység
megerősítését.

a későbbiek folyamán kezdeményezni lehetne valamennyi im-
perialista-ellenes erő világkonferenciáját.

végezetül a spanyol kommunisták teljes támogatásáról biz-
tosította a vietnami nép hősi harcát.

a dél-afrikai kommunista
párt képviselője

a dél-afrikai kommunista párt képviselője nyilatkozatot
terjesztett elő. kijelentette:

a nemzetközi imperializmus, legfőképpen az usa bűnös kor-
mánya az agresszió és az ellenforradalom globális stratégiá-
ját követi. soha nem látott barbár háborút folytatnak dél- és
észak-vietnam hősi, legyőzhetetlen népe ellen. az emberiséget
az elképzelhető legborzalmasabb világháború állandó veszélyé-
vel fenyegetik.

a dél-afrikai kommunista párt kulcsfontosságú frontszaka-
szokon vívja harcát. a nemzetközi imperializmus támogatását
élvező fasiszta fajüldöző rezsim elleni harc afrika jövője és
a világbéke megőrzése szempontjából rendkívül nagy jelentőségű.

számunkra a kommunista egység kérdése nem elvont vagy
akadémikus vita.

ugy érezzük, jogunk és kötelességünk elvárni a testvér-
pártokban tevékenykedő elvtársainktól, hogy a legsürgősebben
hozzák létre a leghatékonyabb egységet.

/folyt.köv./

0⁰⁵

fr

- 47 -

bb. 77. /a kommunista- és...2.folyt./e

támogatjuk a kommunista- és munkáspártok világértekezletének gondolatát, amelyet moszkvában 1968 végéig kell megrendezni. hívjanak meg minden pártot, amely részt vett az 1960-as tanácskozáson. ennek a konzultatív találkozóknak a feladata eldönteni azt is, milyen további pártokat kell még meghívni.

elias munoz, az ecuadori kommunista párt politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára

az ecuadori küldött felszólalásában javasolta állandó koordinációs bizottság létrehozását azzal a feladattal, hogy tegye meg a szükséges intézkedéseket a kommunista- és munkáspártok III. világértekezletének megrendezésére. a tanácskozásra 1968-ban moszkvában kerüljön sor.

javasolta, hogy az értekezlet az 1957-es és 1960-as nyilatkozatok megerősítése mellett fogadjon el speciális dokumentumokat azokról a legfontosabb problémákról, amelyeket a nemzetközi kommunista mozgalomnak elemeznie kell.

pieter keuneman, a ceyloni kommunista párt főtitkára

a ceyloni küldött pártja nevében köszönetét fejezte ki a magyar szocialista munkáspártnak a konzultatív találkozó előkészítéséért. elmondta, hogy a testvérpártok nagy többségének pozitív állásfoglalása a találkozóval kapcsolatban öröndetes tény volt és azt mutatta, hogy az antiimperialista harcban az akcióegység megteremtésére irányuló törekvés, a nemzetközi kommunista mozgalom uralkodó, erősödő és meghatározó tendenciája. az is megmutatta ez az állásfoglalás, hogy megérték a testvérpártok új világértekezlete megrendezésének feltételei, amelyeknek eleget kell tenni.

/folyt.köv./

0¹⁰

fu

- 48 -

bb. 77. /a kommunista- és...3.folyt./e

megállapította, hogy több testvérpárt - bár nem tudta elküldeni képviselőit a találkozóra - szintén támogatta azt és hangsúlyozta az egység szükségességét.

a továbbiakban kijelentette: a ceyloni kommunista párt, mint az egyik ázsiai kommunista párt, mélységesen átérzi az egység fontosságát. ázsia az a földrész, ahol az amerikai imperialisták agressziót követtek el. a testvérpártok nézeteltéréseinek következményei mégis éppen ázsiában váltak igen komolyakká. az egység hiánya az imperializmust az agresszió további fokozására bátorította, ugyanakkor ázsia haladó erőit megakadályozta abban, hogy az antiimperialista harcban újabb kezdeményezéseket tegyenek.

a ceyloni kommunista párt véleménye szerint újabb nemzetközi tanácskozást kell összehívni 1968 végéig. a tanácskozás színhelye moszkva legyen. a tanácskozásra meg kell hívni az összes kommunista- és munkáspártot. a tanácskozás előkészítését úgy kell irányítani, hogy a későbbiek folyamán abba azok a testvérpártok is bekapcsolódhassanak, amelyek nem vettek részt, vagy nem tudtak részt venni a konzultatív találkozóon. végül vázlatosan ismertette a ceyloni kommunistáknak az említett nemzetközi konferencia napirendjére vonatkozó javaslatait is.

zenon kliszko, a lengyel egyesült munkáspárt politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára

a lengyel egyesült munkáspárt képviselője annak a véleményének adott hangot, hogy a kommunista- és munkáspártok nemzetközi tanácskozását még ez év végén, vagy 1969 januárjában hívják össze. ilyen tanácskozás szükségességét alátámasztja a kommunista mozgalom internacionalista jellege és a jelenlegi nemzetközi helyzet, amelyet az imperialista erők fokozódó agresszivitása jellemez. a néptömegek felszabadító mozgalma ellen irányuló imperialista intervencióval folytatott harcnak kell a tanácskozás figyelmének középpontjában állnia.

/folyt.köv./

0.35/e

0⁴⁰

fu

- 49 -

bb. 77. /a kommunista- és...4.folyt./e

a tanácskozásnak ki kell dolgoznia a kommunista mozgalom egységének új alapjait, a mozgalom jelenlegi fejlődési szakaszának megfelelően. ezt az egységet a meglévő eltérések, illetve véleménykülönbségek figyelembe vételével kell építeni. az egységnek nem feltétele az összes párt nézetazonossága valamennyi kérdésben. a nézetek internacionalista szellemben végzett összevetésének közös álláspont kidolgozását kell eredményeznie.

a lengyel egyesült munkáspárt delegációjának az a véleménye, hogy bizottságot kell létrehozni a tanácskozás munkájának szervezeti előkészítésére, amelyben a jelen találkozó résztvevő valamennyi párt képviselője részt venne. a bizottság ugyanakkor nyitva lenne minden olyan párt számára, amely különböző elképzelések miatt nem vesz részt a budapesti találkozóon.

max schäfer, a német kommunista párt politikai bizottságának tagja

a német kommunista párt küldöttségének szónokája szót emelt a kommunista- és munkáspártok nemzetközi tanácskozásának minél korábbi időpontban, talán ez év novemberében moszkvában történő összehívása mellett.

rámutatott, hogy a német szövetségi köztársaság uralkodó körei beilleszkedtek az amerikai imperialisták egész világra kiterjedő stratégiájába; hogy az nszk-ban újra felemeli a fejét a náciizmus; hogy az nszk a nyugatnémet nagytőke revansista politikája alapján továbbra is európa békéjének legfőbb megbontója és a feszültség enyhülésének akadálya.

kifejezésre juttatta annak szükségességét, hogy a marxista-leninista pártok elemezzék a helyzetet, pontosan határozzák meg az imperializmus elleni harcuk stratégiáját és taktikáját, véleménycserét folytassanak különböző közös akciókról és megállapodjanak azok megvalósításában.

/folyt.köv./

1.00/e

104

- 50 -

bb. 77. /a kommunista- és...5.folyt./e

m.a. szuszlov, a szovjetunió kommunista pártja politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára

az szkp képviselője jóleső érzéssel állapította meg a konzultatív tanácskozás résztvevőinek széleskörű nézetazonosságát a főkérdésben: a kommunista mozgalom egységére való törekvésben, valamennyi szocialista és demokratikus erőnek az imperializmus elleni harcra történő egyesítésében. hangsúlyozta a szovjetunió kommunista pártja, a szovjet nép tántoríthatatlan elszántságát, hogy minden szükséges segítséget megad a testvéri vietnami népnek, amely szent ügyet szolgál, amikor saját földjének gazdája akar lenni.

m.a. szuszlov sikraszállt a kommunista- és munkáspártok újabb nemzetközi tanácskozása összehívásáért 1968 novemberében vagy decemberében. a tanácskozás vitassa meg valamennyi kommunista és antiimperialista erő összefogásának kérdését a munkásosztály, a béke és a szocializmus érdekében.

a tanácskozás előkészítése céljából a budapesti konzultatív találkozó bizottságot kell létrehozni. ugyanakkor lehetőséget kell nyújtani minden kommunista pártnak, a találkozóon képviselt pártoknak épp úgy, mint az összes többi pártnak, hogy résztvehessen a tanácskozáson, illetve annak előkészítésében. m.a. szuszlov hangsúlyozta a szovjetunió kommunista pártjának mély meggyőződését, hogy közös erővel, a teljes kollektivitás és egyenjogúság alapján biztosítani lehet a kommunista- és munkáspártok tanácskozásának előkészítését és sikeres lebonyolítását.

oscar astudillo, a chilei kommunista párt főtitkárhelyettese

a chilei kommunista párt képviselője olyan értelemben foglalt állást, hogy a kommunista pártok konferenciáját az év végéig össze kell hívni és meg kell tartani.

/folyt.köv./

1.00/e

113

- 51 -

bb. 77. /a kommunista- és ...6. folyt./e

a chilei kommunista párt úgy véli, hogy ezen a konferencián minden kommunista párt részt vehet, beleértve azokat is, amelyek nem vettek részt a budapesti konzultatív találkozón. a konferencia fő jelszava legyen a kommunista mozgalom egységének megszilárdítása, továbbá e mozgalom akcióegysége minden más forradalmi erővel, az imperializmus elleni harcban.

rámutatott arra, hogy a kommunista pártok akcióegységének azon az alapon kell létrejönnie, hogy minden egyes párt esetében tekintetbe veszik a sajátos helyzetet és az ebből adódó feladatok különbözőségét. az akcióegységnek legyen alapja minden egyes párt függetlensége, a sajátos nemzeti feladatok harmonikus egysége a proletár internacionalizmusból fakadó feladatokkal.

hangsúlyozta, hogy a chilei kommunisták minden tőlük telhetőt hajlandók megtenni, hogy erősödjék a kommunista pártok akcióegysége az imperializmus elleni harcban.

paul niculescu-mizil, a román kommunista párt központi bizottsága végrehajtó bizottságának és állandó elnökségének tagja, a központi bizottság titkára

abból kiindulva, hogy a törekvések a kommunista pártok közötti viszony megjavítására irányulnak, a román kommunista párt küldöttsége hangsúlyozta a budapesti találkozó konzultatív jellegét. a vélemények cseréjének ugyanis az a szerepe, hogy meg-egyezésekhez vezessen, amelyeket később az illető pártokhoz kell eljuttatni jóváhagyásra. megmutatkozott, hogy a román kommunista párt sikraszállt olyan konferencia mellett, amely az egységet szolgálja, szót emel kivétel nélkül valamennyi kommunista párt részvétele feltételeinek megteremtése mellett, felkutatva más antiimperialista erő részvételének formáit is. a konferencia napirendjét korlátozni kell az imperialistaellenes harc konkrét problémáira, anélkül, hogy a tanácskozás programszerű dokumentumokat fogadna el, vagy a jelenlévők, vagy a jelen nem lévő pártok tevékenységét bármilyen módon vitatná vagy bírálná.

/folyt.köv./

1.23/e

1.23/e

- 52 -

fr

bb. 77. /a kommunista- és...7. folyt./e

a román kommunista párt azt javasolja, hogy a konferencia további előkészítésével kapcsolatos problémákat egy jövőben tartandó konzultatív találkozón vitassák meg. az a találkozó vizsgálhatná meg a jövőbeni konferencia időpontját is. az egész előkészítő tevékenységet a kommunista pártok közötti viszony normáinak szigorú figyelembe vétele alapján kell végezni.

a konzultatív találkozó szerdán folytatja munkáját. /mti/

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb. 77. számú hír /a kommunista- és munkáspártok konzultatív találkozójának keddi ülése/

e m b a r g ó j á t feloldjuk!!!

/mti/

- v é g e -

1.30/e

1.30/e

fr

- 53 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1968. február 28.

bb. 1. csinosítják a főváros környéki erdőket

a vid kz/sk/ká/ll bs

1968. február 28.

megkezdődtek a tavaszi munkák a főváros környéki erdőben. a budai hegyekben és a pesti oldal ligetes részében 110 kilométernyi sétatutatót ápolnak. rendbehozzák az esőházakat, a megrongálódott fahidakat, támfalakat, korlátokat. a fővárost övező erdőkoszoruban újabb tíz kilométernyi sétatutatót építenek, s folytatják a korábbi években megkezdett telepítést is. elsősorban a tájnak leginkább megfelelő bükkfákat ültetnek. az elmúlt években már 600.000 csemete került a földre ebből a fajtából, s ezt az idén újabb félmillióval gyarapítják, elsősorban a normafa környékén és a jános-hegy oldalában. csinosabb lesz a kopár martinovits hegy is, ide fenyőfa-csemeték kerülnek. a tervek szerint a kis-hárshegyen és a zugligeti hunyad-ormon kilátótornyot építenek. /mti/

bb. 4. hordanak a méhek

vid kz/sk/ká/ll bs

1968. február 28.

bács-kiskun megyében - a vándorméhészek első állomásán védett területeken virágzanak az erdei aljnövények. a méhek nyomban „érzékeltek”, a lehetőséget: kirepültek a szőlőkbe, gyűjtik a vadmogyoró virágporát. a méhészek is megkezdték első terepszemléjüket: kijelölték tanyájuk helyét a tisza menti erdőben. az előzetes tervek szerint a szőlőcsomófavirágzás kezdetére 15 000 méhcsalád érkezik a megyébe az ország más vidékeiről. általában három hónapig tartanak itt rendkívül gazdag „legetőt”. /mti/

116